

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

Majandusteaduskond

Rahanduse ja Majandusteooria Instituut

Raha ja panganduse õppetool

Taavi Kalvik

PANGA MAKSEVÕIMETUSE ANALÜÜS EESTI PANKADE NÄITEL

Bakalaureusetöö

Juhendaja : dotsent Ilzija Ahmet

Tallinn 2015

SISUKORD

Abstrakt.....	5
Sissejuhatus.....	6
1. Panga maksevõimetuse teoreetiline käsitlus.....	8
1.1 Panga maksevõimetuse mõistest.....	8
1.2 Pankade likviidsusprobleemide ja maksevõimetuse põhjused ja varasemad uuringud.....	9
1.21 Varasemad uuringud panga maksevõimetuse osas.....	9
1.22 Panga likviidsusprobleemide ja maksejõuetuse põhjused.....	9
1.3 Pangajooks ja selle mõju panga maksevõimele.....	10
1.4 Panga maksevõimetuse riski juhtimine ja järelevalve.....	13
1.5 Töös kasutatud andmed ja analüüsitavate pankade valiku põhjendus.....	15
1.5.1 Töös analüüsitavate pankade valiku põhjendus.....	15
1.5.2 Töös kasutatavad andmed ja nende kogumine.....	17
1.6 Finantsnäitajate valiku põhjendused.....	17
2. Eestis tegutsevate pankade maksevõimetuse hindamine lähtudes turuinformatsioonist ja finantsnäitajatest.....	19
2.1 Eestis tegutseva suurima panga maksevõimetuse analüüs lähtudes krediidireitinguagentuuride hinnangutest.....	19
2.2 Eestis tegutsevate pankade finantsnäitajate analüüs.....	22
2.2.1 Pankade laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis.....	23
2.2.2 Nõudmiseni hoiuste osatähtsus võõrkapitalis.....	26

2.2.3 Sularaha, keskpangas hoitavate nõuete, muude nõudmiseni hoiuste ja kauplemiseks hoitavate finantsvarade osatähtsus bilansis.....	28
2.2.4 Omakapitali osatähtsus võõrkapitalis.....	31
2.2.5 Nõudmiseni ja üleõhoiuste osatähtsus hoiustes kokku.....	34
2.2.6 Panga laenude-hoiuste suhtarv.....	37
2.2.7 Eestis tegutsevate pankade nõudmiseni hoiuste maht.....	42
2.2.8 Autori poolt moodustatud maksevõimetuse pingerida.....	42
Kokkuvõte.....	44
Viidatud allikate loetelu.....	45
SUMMARY.....	48
LISAD.....	50
Lisa 1. Eestis tegutsevate pankade laenude kogumaht aastatel 2008 – 2014 (miljonites eurodes).....	50
Lisa 2. Eestis tegutsevate pankade nõudmiseni hoiuste maht aastatel 2008 – 2014 (miljonites eurodes).....	52
Lisa 3. Eestis tegutsevate pankade sularaha, keskpangas hoitavate nõuete, muude nõudmiseni hoiuste ja kauplemiseks hoitavate finantsvarade osatähtsus bilansis aastatel 2008 – 2014.....	54
Lisa 4. Eestis tegutsevate pankade omakapitali osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008 – 2014.....	55
Lisa 5. Eestis tegutsevate pankade laenude- hoiuste suhtarv aastatel 2008 – 2014.....	56
Lisa 6. Eestis tegutsevate pankade laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008 – 2014.....	57

Lisa 7. Valitud pankadest viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008-2014.....	58
Lisa 8. Eestis tegutseva viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga nõudmiseni hoiuste osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008-2014.....	59
Lisa 9. Eestis tegutseva viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga sularaha, keskpangas hoitavate nõuete, muude nõudmiseni hoiuste ja kauplemiseks hoitavate finantsvarade osatähtsus bilansis aastatel 2008 – 2014.....	60
Lisa 10. Eestis tegutseva viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga omakapitali osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008-2014.....	61
Lisa 11. Eestis tegutseva viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga nõudmiseni ja üleööhoiuste osakaal kõigis hoiustes aastatel 2008-2014.....	62
Lisa 12. Eestis tegutsevate pankade nõudmiseni ja üleööhoiuste osatähtsus hoiustes kokku aastatel 2008 – 2014.....	63
Lisa 13. Eestis tegutsevate viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga laenude-hoiuste suhtarv aastatel 2008-2014.....	64
Lisa 14. Swedbank, SEB, Nordea, Danske Banki, DNB Bank, BIGBANK, LHV, Eesti Krediidipank, Pohjola, Citadele ja Handelsbank nõudmiseni hoiuste maht aastatel 2008 – 2014 (tuhandetes eurodes).....	65
Lisa 15. Nelja reitinguagentuuri poolt Swedbank AB, SEB Group, Danske Bank, Nordea, DNB, Pohjola, Handelsbank antud krediidireitingud seisuga 08.05.2015.....	66

Panga maksevõimetuse analüüs Eesti pankade näitel

Käesolevas töös keskendutakse panga maksevõimetuse analüüsile, kasutades selleks Eesti Panga ja Finantsinspektsiooni poolt Eestis tegutsevate pankade kohta avaldatud andmeid. Töö eesmärk oli leida Eestis tegutsevate pankade kaugus maksevõimetusest. Meetodina kasutati avaldatud pankade krediidireitingute ja pankade finantsnäitajate muutuse uurimist ajas. Uurimise tulemusena moodustati vaadeldud pankadest pingerida, mis tähistas pankade suhtelist kaugust maksevõimetusest. Antud informatsiooni seoses maksevõimetusegavõivad kasutada nii tavahoiustajad, investorid kui ka pangad.

Võtmesõnad: maksevõimetus, likviidsus, suhtarvu muutus ajas, pangajooks, laenud ja hoiused

Sissejuhatus

Maailma makromajanduslikus olukorras on viimaste aastate jooksul toimunud muutusi, mis on sundinud ka Eesti pangandussektorit mitte jääma passiivseks, vaid otsima lahendusi panganduses valitsevatele probleemidele. Iga panga ja krediidasutuse jaoks on oluline säilitada oma maksevõime ja olla finantsturul konkurentsivõimeline. Püüdlustele vaatamata on aga paljud pangad maailmas sattunud raskustesse seoses maksevõime langusega, mis on vahel muutunud koguni maksevõimetuseks. Käesolevas töös keskendutakse probleemile, kui kaugel on Eestis tegutsevad pangad maksevõimetusest. Töö eesmärgiks on moodustada avalikult saadavalolevatele andmetele tuginedes Eestis tegutsevatest pankadest pingerida, mis annaks informatsiooni nii hoiustajatele, laenuvõtjatele kui ka investoreile, millisel kaugusel on üks või teine pank maksevõimetusest.

Autori hüpotees on, et hetkel toimivatest pankadest pole kriitiliselt lähedal maksevõimetusele ükski pank, kuid mitmetel Eestis tegutsevatel pankadel on tõenäosus sattuda maksevõimetuse või makseraskustest tulenevatesse probleemidesse, kui ei pöörata tähelepanu teatud asjaoludele.

Valikusse on kaasatud autori poolt need Eestis tegutsevad krediidasutused, mis pakuvad nii-öelda klassikalisi pangateenuseid, milledeks on peamiselt hoiustamisvõimalus erinevate hoiuste näol, laenude andmine, finantstehingute vahendamine ning ka elektroonilise panga olemasolu. Siiski tuleb öelda, et mitte kõik valikusse kaasatud krediidasutused ei täida kõiki eelloetletud tingimusi.

Uurimusprobleemi lahendamiseks on autor analüüsinud Eesti Panga ja Finantsinspektsiooni poolt avaldatud krediidasutuste statistikat (erinevad absoluut- ja suhtarvud) ning teinud sellest ka maksevõimetuse seisukohast vastavad järeldused osalt nii pankade kohta koos kui ka iga panga kohta eraldi. Autor mõnab, et taoline analüüs on küll tagasisivaatav, kuid saadud informatsioon võimaldab siiski hinnata, panga suhtelist kaugust maksevõimetusest. Valitud finantsnäitajad annavad informatsiooni panga kapitali adekvaatsuse, varade kvaliteedi ning likviidsuse kohta. Kõik kolm kategooriat on panga maksevõime toimimise kohapealt vajalikud.

Veel on autor analüüsinud Eestis tegutsevatele pankadele antud krediidiagentuuride reitinguid. Nii krediidireitingute langus on pankade juures informatsiooniks, millest võib välja lugeda nii panga üldise finantsilise käekäigu kui ka tema maksevõime halvenemise kohta.

Tuginedes nii krediidireitinguagentuuridelt saadavale informatsioonile kui ka panga enda finantsnäitajate muutumisele ajas toob autor töö empiirilise osa lõpus moodustuva pingerea näol esile ühe või teise Eestis tegutseva panga suhtelise kauguse maksevõimetuselt. Pingereas olevad pangad on maksevõimetusel kauguse järgi jaotatud kolme gruppi, milledest esimeses on maksevõimetusel kõige kaugemal ja kolmandas grupis maksevõimetusel kõige lähemal olevad pangad.

Tehtud uurimus võib olla maksevõimetusel analüüsi kohapealt abiks nii töösse kaasatud pankade klientidele kui ka investoritele ja pankadele endile.

1. Panga maksevõimetuse teoreetiline käsitlus

1.1 Panga maksevõimetuse mõistest

Järgnevalt toob autor välja mõned terminoloogilised selgitused seoses panga maksevõimetuse mõiste defineerimise ja sisulise lahtimõtestamisega.

Inglisekeelses terminoloogias kasutatakse panga maksevõimetuse kohta sõna *insolvency*. Mõnikord on aga sarnaselt terminiga *insolvency* kasutatud mõistet *bankruptcy*, mida eesti keelde tõlgituna võib nimetada pankrotiks.

Antud kahte väljendit võib tõlkida küll mõlemaid panga (või mõne muu ettevõtte või füüsilise isiku) maksevõimetuseks, kuid sisuliselt on väljendid teineteisest erinevad.

Maksevõimetus on pigem pankrotieelne seisund, mis võib suure tõenäosusega viia füüsilise või juriidilise isiku pankrotini. Pankrot tähendab aga väljakuulutatud staatust, mille puhul algatatakse pankrotimenetlus. Antud juhul kasutab autor panga maksevõimetuse mõistet, mis tähendab panga jaoks olukorda, kus panga varade raamatupidamislik väärtus on väiksem panga kohustuste raamatupidamislikust väärtusest. Samuti nimetatakse panga maksevõimetuseks olukorda, kus pangal pole piisavalt likviidseid varasid, et tasuda oma kohustusi hoiustajate ees.

Kindlasti ei tohi pangajooksu pidada panga maksevõimetuse sünonüümiks. Pangajooksuks nimetatakse olukorda, kus suur hulk panga või krediidiasutuse hoiustajatest võtavad või tahavad välja võtta oma hoiuseid samaaegselt, kuna nad kardavad või on veendunud panga maksevõimetuks muutumises. Seega võib pangajooks tekitada pangale raskusi hoiuste väljamaksmisel, kuid pangajooksu tulemuseks ei ole alati panga maksevõimetus. Nagu järgnevast osast selgub, on osadel juhtudel pangajooksudest tegemist

hoiustajate hulgas levinud kuuldusega, ent mitte reaalselt tõestatava informatsiooniga panga maksevõimetusest.

Töös käsitletakse ka mõisteid *maksevõime* ja *likviidsus*. Maksevõime all mõistab autor ettevõtte (või panga) suutlikkust täita oma pikaajalisi finantskohustusi. Likviidsus tähendab aga ettevõtte (panga) võimet täita lühiajalisi kohustusi ning muuta oma varad kiirelt vajadusel sularahaks

1.2 Pankade likviidsusprobleemide ja maksejõuetuse põhjused ja tehtud varasemad uuringud

1.2.1 Varasemad uuringud panga maksevõimetuse osas

Pankade maksevõimetuse analüüsiga usaldusväärse vaatevinklist lähtudes on tegelenud oma bakalaureuse töös Kadri Lõhmus (Lõhmus, 2009). Varasemalt on panga maksevõimetust pangajooksu seisukohalt vaadeldud George Kaufman (Kaufman, 1988). Maksevõimetuks muutumist panga halbade juhtimisotsuste tulemusena on uurinud Gerard Caprio ja Daniela Klingebiel (Caprio, Klingebiel, 1996). Uuritud on ka maksevõimetuse riski juhtimist, juhtimisega seonduvaid vigu ja tehtud regulatsioone, mis aitavad pankadel maksevõimetusega võidelda.

Alljärgnevalt kirjeldab autor mõningaid peamisi põhjuseid, mis võivad tuua kaasa panga maksevõimetuks muutumise.

1.2.2 Panga likviidsusprobleemide ja maksejõuetuse põhjused

Iga likviidsusprobleemide käes kannatav pank ei suuda teatud olulisel määral täita oma kohustusi hoiustajate suhtes. Vastavalt viimase suure finantskriisi (2007-2008) õppetundidele, sattusid likviidsusprobleemidesse pangad, mis olid rakendanud ülemäära riskantset laenu- või investeerimispoliitikat. Nagu kirjutab Larry Elliot artiklis „Three myths that sustain the economic crisis“, vallandus 2007. aastal mitmete suure turuosaga pankade raha väljavõtmine riskifondidest, kuna pangad kartsid tõsiseid likviidsusprobleeme ja

maksejõuetuks muutumist. Nende hirm tulenes aga suuresti sellest, et investeerimisel polnud nad jätnud endale piisavalt kapitalibassi, mis kaitseks neid teatud aja kohustuste täitmise eest (Elliot, 2012).

2007. aastal ilmsiks tulnud pankade vaeleinvestused seoses likviidsusega kulmineerusid 2008. aasta sügisel USA ühe suurema panga Lehman Brothersi maksejõuetuks muutumisega. Lehman Brothers oli pikka aega investeerinud agressiivselt riskantsetesse hüpoteeklaenudesse. Ent kui 2008. aastal USA kinnisvaraturu hinnad kiirelt langema hakkasid, siis selgus, et Lehman Brothersil polnud võimalik täita suurt osa oma kohustustest. Samuti ei saanud Lehman Brothers abi ka USA valitsuselt (Case study ...).

Üheks pankade agressiivse laenu- ja investeerimispoliitika põhimõtteks on laenude allahindlus, mis hõlmab teatud liiki laenude allahindamist ning riskantsemate laenude riskipremia suurendamist. 2007. aasta lõpus ning 2008. aasta alguses hindasid paljud USA pangad neid laene kõrgema hinnaga, mis polnud koormatud tagatisega, teisalt tagatisega koormatud laenud hinnati alla, kuna loodeti kinnisvaraturu jätkuvat tõusu. Paraku jäi pankade poolt oodatud kasum olemata 2008. aastal Föderaalreservi sekkumise tõttu pangandussektori likviidsuse tagamiseks (Kwan, 2010). Nii võib hinnata pankade riskialdi laenu- ja investeerimispoliitika läbikukkumise tulemusena tekkinud olukorda selliselt, et laenude allahindluse tõttu suurenesid pankade likviidsusprobleemid, mis viisid panku lähemale maksejõuetuks muutumisele.

Järgmises alajaotuses keskendub autor mõjule, mida põhjustab pangajooks panga maksevõimele.

1.3 Pangajooks ja selle mõju panga maksevõimele

Majandusteooria sätestab pangajooksu kui olukorda, kus suur hulk panga hoiustajaid prognoosivad suure tõenäosusega panga makseraskustesse sattumist ning sellest tulenevalt võtavad nad oma hoiused samaaegselt pangast välja (Kaufman, 1988). Pangajooksu toimumise ajal on oht kaotada oma hoiused kõige väiksem nendel hoiustajatel, kes võtavad hoiused välja kõige kiiremini.

Olukorras, kus märgatav hulk hoiustajaid nõuavad pangalt oma hoiuste väljamaksmist, võib pangal tekkida kõigi hoiustajate nõudmiste rahuldamisega raskusi. Vastavalt Finantsinspektsiooni andmetele on Eestis tegutsevate pankade keskmine sularaha osatähtsus umbes 1% panga koguvaradest. Lisaks on pangal peale sularaha ka sularahaga võrdsustatud reservid Eesti Pangas ning muud kõrglikviidsed varad. Samas on ülejäänud hoiustajate raha investeeritud väärtpaberitesse või laenusse, mille kestus on tavaliselt pikem kui nõudmiseni hoiustel. Seega on tavaolukorras panga kohustused panga varadest likviidsemad.

Pangajookse võib liigitada kas ainult ühe panga suhtes toimuvaks pangajooksus või pangajooksuks, mis toimub samaaegselt kõigis riigi või suurema ringkonna pankades.

Kui pangajooks toimub ainult ühe panga ainult ühele pangale, siis on pangal võimalus taotleda teistelt pankadelt ja/või keskpangalt tavalisest kõrgema intressiga laenu. Samuti võib pank müüa oma varasid teistele krediidasutustele turuhinnast madalamalt, et katta likviidsete vahendite puudujääki (Neuberger, 1991).

Hoiustajatel on ühe panga raames toimuva pangajooksu ajal kolm tegutsemisvõimalust:

Esiteks võivad nad võtta oma raha ja paigutada selle teise, nende jaoks usaldusväärsesse pank. Teiseks võivad hoiustajad paigutada väljavõetud hoiuseraha mõnda turvalisemasse finantsinstrumenti, ostes näiteks riiklikke võlakirju. Kolmas võimalus on hoiustajatel hoida oma raha kodus ning seega ka väljaspool pankadevahelist sularaharinglust. Hoiustajate valik, millist võimalust kasutada, sõltub nende hinnangust olukorrale.

Pangandussektori jaoks on oluline vältida hoiustajate raha väljaviimist pankadevahelisest sularaharinglusest ning seetõttu on ühele pangale toimuva pangajooksu korral teiste pankade ülesandeks aidata hoiustajatel oma raha tuua tagasi pangandussektorisse.

Kui aga on tegemist olukorraga, kus on toimumas pangajooks kogu riigi pankadele, siis pole pankadel ega ka keskpangal suutlikkust tagada kohest likviidsusabi. Ajalooliselt on antud olukorda ette tulnud USA-s 1893. a kui pankrotistus pangajooksu tulemusena umbes 500 panka ja 1929-1933. aastal kui pangajooksu tagajärjel langes pankade arv USA-s 25000 pangalt 14000 pangale (Kaufman, 1988). Taolistel juhtudel võib pank suuta müüa oma varad

ainult madalama hinnaga kui on tema nõudmiseni hoiuste maht. Nii võib pank muutuda täielikult maksevõimetuks ning tuleb välja kuulutada pankrot.

Franklin Allen ja Douglas Gale on enda artiklis „Optimal financial crises“ vaadelnud pangajookse mitte ainult kui mittejuhuslikke nähtusi, vaid koguni kui osa majandustsüklist. Alleni ja Gale'i käsitluse kohaselt majandustsükli langusfaasis pankade varad vähenevad, samal ajal eelistavad hoiustajad oma hoiuseid rohkem välja võtta, kasvatades omakorda võimalust, et pangad ei suuda oma kohustusi hoiustajate ees täita (Allen, Gale, 1998).

Samas näevad nii Allen ja Gale kui ka Diamond & Dybvig oma artiklites pangajookse, kui vahendit, mis kasvatab hoiustajate järelvalvet pankade poliitika suhtes (Diamond, Dybvig, 1983). On tõendeid 19. sajandi lõpust ning 20. sajandi algusest, kus hoiustajad ja vekslomanikud kontrollisid pidevalt ja põhjalikult oma kodupanga bilanssi veendumaks, et pank pole hoiustajate raha paigutanud ülemäära riskantsetesse finantsinstrumentidesse (Rolnick, Weber, 1982).

Vältimaks 1929. - 1933. a toimunud ulatuslikele pangajooksudele sarnaseid uusi pangajookse, loodi 1934. aastal USA-s Föderaalne Deposiidikindlustuse Korporatsioon (FDIC). Nimetatud korporatsiooni ülesandeks oli tagada pangandussektori stabiilsus deposiitide kindlustuse näol. Täpsemalt öeldes kindlustab alates 2008. aastast Föderaalne Deposiidikindlustuse Korporatsioon kõik deposiidid kuni 250 000 dollari väärtuses. Nii välistatakse suures osas võimalus, et hoiustajad kardavad oma hoiuseid kaotada ning tekitavad sellest tulenevalt pangajooksu.

George Kaufman näeb aga lisaks Föderaalse Deposiidikindlustuse Korporatsiooni headele külgedele ka tema tegevuse negatiivseid mõjusid. Nimelt on deposiitide kindlustamine riiklikul tasandil vähendanud hoiustajate huvi oma hoiustega arveldamise vastu (vastandina eeltoodud hoiustajate pidevale monitooringule eelmise sajandi alguses), samuti on nõrgenenud ka pangapoolne distsipliin hoiustajate raha kasutamisel. Pangad on hakanud teostama investeringuid kõrgema riskiga finantsinstrumentidesse ning kindlustunne hoiustajate raha suhtes on muutnud panku riskialtimaks (Kaufman, 1988).

Eestis tagab kommertsbankade hoiused Tagatisfond. Tagatisfondi funktsioon on põhimõtteliselt sama, mis USA-s tegutseval Föderaalse Deposiidikindlustuse Korporatsioonil.

Tagatisfond tagab alates 2011. a 1. jaanuarist kommertsbankade hoiustajate hoiused piirmääraga 100 000 eurot iga hoiustaja kohta ühes krediidasutuses.

Eeltoodust tulenevalt võib Eestis tegutsevate hoiustajate käitumist võrrelda hoiustajate käitumisega USA-s, kus mõlemas riigis on enamik hoiuseid tagatud ning selle tulemusena on vähenenud hoiustajatepoolne järelevalve oma panga finantskäitumise suhtes.

Võib väita, et pangajooksud on, peale väheste erandite, mõjutanud samaaegselt siiski ühte panka või väikest osa pangandussektorist ning sellest tulenevalt on pangajooksu käes kannataval pangal võimalus saada likviidsusabi kas keskpangalt või teistelt pankadelt. Nii on tõenäosus, et pank ainuüksi pangajooksu tulemusena maksejõuetuks muutub, suhteliselt väike, kuigi peab arvestama pangajooksu kui võimalikku ohufaktorit panga maksevõimele.

1.4 Panga maksevõimetuse riski juhtimine ning järelevalve

Antud alapeatükis käsitletakse maksevõimetuse riski juhtimise võtteid, mida kasutatakse panga maksevõime tagamiseks. Kui pank suudab täita oma lühi- ja pikaajalisi finantskohustusi ilma selleks täiendavat laenu võtmata, võib panga maksevõimet hinnata heaks ning öelda, et pank ei kannata likviidsusprobleemide käes (Principles ..., 2008).

Edukas maksevõimetuse riski juhtimine on panga juures väga tähtis, et ära hoida maksevõimetuse kandumist ühe panga piirest kaugemale. 2007. aastal alanud likviidsusprobleemid, mis eskaleerusid 2008. aastal rahvusvaheliseks finantskriisiks on olnud pankadele õppetunniks, mis on rõhutanud maksevõimetuse riski juhtimise ja järelevalve tähtsust nii pangasiseselt kui ka kogu pangandussektoris (Bai, Krishnamurthy, Weymuller, 2014). Tuvastati, et enne likviidsusprobleemide algust eirasid paljud pangad mitmeid maksevõimetuse riski maandamise põhimõtteid, nagu näiteks adekvaatse likviidsuspuhvri hoidmine, likviidsuse langusega seonduvate kulude arvestus, maksevõimetuse riski mõõtmine nii varaliigi põhiselt kui ka panga kohta tervikuna ning samuti ka laenuvõtjate turudistsipliini arendamine (Principles ..., 2008).

Rahvusvahelise pankade järelevalve aktide loomise, reguleerimise ning finantsstabiilsuse jälgimisega tegeleva Baseli Komitee poolt 2008. aasta septembris

väljastatud dokumendis, mis käsitleb maksevõimetuse riski juhtimise printsiipe on rõhutatud ka pankade, riiklike järelevalve organisatsioonide ning keskpankade omavahelist koostööd maksevõimetuse riski juhtimisel ja seda eriti siis, kui teatud pank või pangad on sattunud likviidsusraskustesse (Principles ... 2008).

2013. aasta alguses avaldas Baseli Komitee dokumendi, mille eesmärk on pangandussektori paindlikum toimimine läbi uue kasutusele võetud likviidsusriski näitaja: likviidsusmäära (Liquidity Coverage Ratio). Likviidsusmäära mõte seisneb panga jaoks vajaliku kõrglikviidsete varade (High-quality liquid assets) puhvri olemasolu kindlustamises. Antud puhver peab vajadusel kindlustama pangale võime muuta antud kõrglikviidset varad kiirelt sularahaks, et täita vajalikke nõudeid ja kohustusi 30 kalendripäeva jooksul (Basel III: The Liquidity ..., 2013). Juhul, kui pangal on tekkinud likviidsusprobleemid on kõrglikviidsete varade puhvri olemasolul pangal võimalik 30 päeva jooksul tegeleda likviidsusriski juhtimisega ning keskpangal on aega rakendada panga suhtes vajalikke meetmeid likviidsusprobleemidega võitlemiseks.

Likviidsusmäära mõõtmiseks tuleb pangal teha arvestus oma 30 päeva neto rahavoost. Selleks arvestab pank välja kõik eeloleva 30 päeva jooksul tehtavad kulud ning lahutab neist eeldatavad sissetulekud eeldusel, et panga väljaminekud suurenevad 75%. Peale neto rahavoo väljaarvutamist jagatakse panga kõrglikviidsete varade (High-quality liquid assets) summa väljaarvutatud neto rahavooga. Saadud tulemus korrutatakse 100%-ga. Tehtud arvutuse tulemusena saadud likviidsusmäär näitab, millises ulatuses on pank suuteline likviidsusprobleemide korral 30 päeva jooksul täitma kõik vajaminevad finantskohustused. Aastaks 2015 on Baseli Komitee kinnitanud likviidsusmääraks 60%, kuid aastaks 2019 plaanib Basel Komitee likviidsusmäära tõsta 100% ehk täieliku valmisolekuni muuta oma kõrglikviidset varad kiirelt sularahaks, et rahuldada kõik nõuded ja kohustused 30 päeva jooksul, keskendudes samal ajal oma likviidsuse parandamisele ja vajadusel abi saamisele teistelt institutsioonidelt.

Järgmises alapeatükis põhjendab autor töös kasutatud andmete ja valitud pankade kasutuselevõtmist.

1.5 Töös kasutatud andmed ja analüüsitavate pankade valiku põhjendus

Enne pankade finantsnäitajate valiku põhjendamist, toob autor välja põhjused, miks on analüüsis kasutatud ainult kindlaid panku ning samuti selgitab autor töös kasutatavate andmete kogumisega seonduvat.

1.51 Töös analüüsitavate pankade valiku põhjendus

Eestis tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste riiklikku järelevalvet teostab Finantsinspeksioon (Turuosaliste nimekirjad ...). Vastavalt Finantsinspeksiooni poolt avaldatud turuosaliste nimekirjale, on autor võtnud vaatlusse nii Eestis tegevusloa alusel tegutsevaid krediidasutusi kui ka välisriikide krediidasutuste filiaale.

Tuginedes pankade poolt pakutavatele põhilistele finantsteenustele, milledeks on hoiustamisteenused, laenuteenused, tehingute vahendamine, liisinguteenused ning internetipanga olemasolu, loeb autor pankadeks neid krediidasutusi, kes pakuvad kõiki eeltoodud teenuseid või enamikke neist.

Eeltoodust tulenevalt on vaatlusesse võetud järgmised Finantsinspeksiooni poolt turuosalistena välja toodud krediidasutused: AS DNB Pank, AS Eesti Krediidipank, AS LHV Pank, AS SEB Pank, BIGPANK AS, Swedbank AS, Tallinna Äripanga AS, Versobank AS, Danske Bank A/S Eesti filiaal, Nordea Bank AB Eesti filiaal, Pohjola Bank plc Eesti filiaal, Svenska Handelsbanken AB Eesti filiaal, AS Citadele Banka Eesti filiaal.

Lisaks krediidasutustele, kes ei paku kõiki või enamikke klassikalisi pangateenuseid, on nimistust eemaldatud välisriikide krediidasutuste esindused, tegevuse lõpetanud või likvideerimisel olevad krediidasutused kui ka ülepiirilised pangateenuste pakkujad.

Järgnevalt kommenteeritakse ühe või teise krediidasutuse valikusse kaasamist või sealt välja jätmist.

Võrreldes Finantsinspektsiooni poolt esitatud Eestis tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste ja välisriikide krediidasutuste filiaali nimekirjaga, on autor valikust eemaldanud kolm krediidasutust, mida autor ei käsitle kui põhilisi pangateenuste pakkujaid.

Esiteks on autor eemaldanud valikust AS Inbanki. Põhjus seisneb sellest, et AS Inbank pakub põhitegevusena ainult tähtajalist ja paindliku hoiuseteenust, jättes oma tegevuskavast välja nii nõudmiseni hoiuste kui ka laenuteenuste pakkumise. Samuti on valikust välja jäänud ka Folkia AS Eesti filiaal – mis tegeleb ainult laenutehingute ja reisirahade ning pangavekslite väljaandmise ja haldamisega – koos Scania Finans AB Eesti filiaaliga. Scania Finansi põhilisi teenuseid on sõidukite liisinguvõimaluse pakkumine. Samas on teatud andmete vaatluses võetud valikusse UniCredit Leasing, mis tegeleb küll ainult liisingu andmisega, kuid on alates asutamisest jõudsalt laienenud ning mitmekesistanud oma varasid. Seetõttu on taoline krediidasutus maksevõime seisukohalt huvitav uurimisobjekt.

Teisalt on vaadeldavasse nimekirja valitud BIGBANK AS, kellel puudub küll nõudmiseni hoiustamisteenus, kuid kes pakub see-eest kõiki teisi eeltoodud põhilisi pangateenuseid ning on seetõttu autori poolt käsitletud klassikalise pangana.

Veel on autor nimistusse jätnud AS Citadele Banka Eesti filiaali, kes sarnaselt BIGBANKiga nõudmiseni hoiustamisteenust ei paku, kuid kellel ei puudu ükski muu ülaltoodud teenus, mida võib pidada klassikaliseks pangateenuseks. Autor mainib, et Citadele Banka Eesti filiaali andmetes on teatud anomaaliaid, mida autor ka järgnevalt lühidalt selgitab.

Kuni 2010. aasta 29.juunini kandis Citadele Banka nime Parex Banka. Seoses 2008. aastal ülemaailmsest finantskriisist tulenenud raskustega, ostis Läti riik panga päästmiseks suuromanikelt Viktors Krasovickiselt ja Valerijs Karginisilt 51% panga aktsiatest (Mullet, 2010). Seoses panga aktsiakapitali mitmekordse suurendamisega, vähenes kordades ka väikeaktsionäride osalus. 29. juunil 2010. aastal sai uue panga nimeks senine Parexi tütarettevõtte Citadele Banka, mis muuhulgas võttis üle ka Parex Banka Eesti filiaali, mille uueks nimeks sai praegune AS Citadele Banka Eesti filiaal (Parex Pank kannab ..., 2010). Järelikult on mitmed järsud muutused Citadele Banka andmetes põhjendatavad Läti Vabariigi kriisiaegsete meetmetega uue panga loomisel.

Enne kui autor toob välja töös kasutatud finantsnäitajate põhjendused, selgitab ta töös kasutatavate andmete kogumist.

1.5.2 Töös kasutatavad andmed ja nende kogumine

Vastavalt Riikliku statistika seaduse § 8 lõike 1 ja Eesti Panga seaduse § 2 lõike 2 ning § 34 alusel koostatud määruse „Rahvusvaheliste maksete deklareerimine ja maksebilansi statistika koostamiseks vajalike andmete esitamise kord“ § 1, lõike 3 järgi on krediidiastutus kohustatud esitama Eesti Pangale riigi maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni koostamiseks vajalikud andmed (RT I, 20.12.2010, 9). Seega on kõik antud töös kasutatavad andmed ja andmetest tuletatud suhtarvud on võetud Eesti Panga ja Finantsinspektsiooni poolt avaldatud finantssektori statistikast. Autor mõonab, et näiteks Finantsinspektsiooni kodulehelt saadavate andmete ning pankade enda kodulehtedel olevate andmete juures võib leida teatud numbrilisi erinevusi. Ent andmete ühetaolisuse ja andmete kooskõla huvides võttis autor kasutusse Finantsinspektsioonile ja Eesti Pangale esitatud andmed.

Suurem osa töös analüüsitud pankade andmetest on kvartaalsed ning vaadeldav ajavahemik on võetud alates 2008. aasta algusest kuni 2014. aasta lõpuni. Põhjus, miks valiti vaadeldavaks perioodiks eelmainitud ajavahemik seisneb selles, et enne 2008. aasta algust pole ei Finantsinspektsiooni ega ka Eesti Panga lehel võimalik leida kvartaalseid finantsandmeid iga panga kohta eraldi.

Allolevas alapeatükis põhjendab autor, miks on uurimistöösse võetud antud finantsnäitajad ning milline on nende funktsioon panga maksevõimetuse analüüsimisel.

1.6 Finantsnäitajate valik

Allolevalt selgitab autor, miks on töösse kaasatud antud finantsnäitajad, mida autor töö empiirilises osas analüüsima asub.

Autori valik on langenud viieteistkümnele erinevale finantsnäitajale, mis on üht- või teistpidi seotud panga maksevõimetuse tuvastamisega. Analüüsitavae finantsnäitajate hulgas on nii finantssuhtarve kui ka rahaliselt mõõdetavaid suurus, mis on tuletatud kas Eestis tegutsevate pankade koondandmetest või tuletatud iga panga kohta eraldi.

Vaadeldavaks perioodiks on autor valinud ajavahemiku kvartalites, alates 2008. aasta esimesest kvartalist kuni 2014. aasta viimase kvartalini. Nagu mõned uurijad väidavad, on ainult finantsnäitajate abil võimalikke kriise panganduses ette prognoosida raske, kuna ajaline horisont on küllaltki lühike ning finantsnäitajate poolt antav informatsioon tagasivaatav (Čihak, Schaek, 2007). Siiski väidavad Čihak ja Schaek, et finantsnäitajate analüüsil on panga maksevõimetuse väljaselgitamiseks teatud ülesanne, mis annab selgust pangas varem vastuvõetud otsuste ning nende elluviimise kohta. Sellest tulenevalt on läbi finantsnäitajate teatud mõttes võimalik ennustada ka panga poliitikat lähemas tulevikus.

Pankade laenude ja nõudmiseni/üleöö hoiuste maht

Antud finantsnäitajad omavad tähtsust selle poolest, et nõudmiseni ja üleööhoiused on põhiline hoiuste liik, mille väljamaksmisega pangad pangajooksu korral arvestama peavad. Laenud on teisalt aga üks peamisi instrumente, kuhu pangad oma hoiustajate raha investeerivad. Pankade laenude ja hoiuste mahu muutumine ajas näitab, kui palju on hoiustajad ühte või teist panka usaldanud ning kuidas on pank olnud suuteline hoiustajate usaldust säilitama. Kui panga hoiuste maht on viimaste aastate jooksul näidanud pidevat langustendentsi, siis võib-olla on see märk hoiustajate usaldusväärse kahanemisest antud panga suhtes.

Pankade väljastatud laenude mahu (ehk teisiti öeldes laenuportfelli) suurenemine või vähenemine ajas annab ülevaate ühelt poolt panga laenupoliitika elluviimise tõhususest ja teiselt poolt näitab mõningal määral ka hoiustajate raha kasutamise otstarbekust. Nagu peatükist 1.2 võis lugeda, investeerib pank hoiustajate raha pikaajalistesse laenedesse ning seega kui pikaajaliste laenude osatähtsus on vähenenud, siis võib selle põhjuseks olla panga püüdlus hoida oma varasid likviidsemana, kuna kardetakse pangajooksu.

Sularaha osatähtsus bilansis

Sularaha osatähtsust bilansis võib nimetada küll protsentuaalselt marginaalseks, kuid kuna sularaha puhul on tegemist ühe kõige likviidsema panga varaga, siis näiteks pangajooksu korral on sularaha esmatähtis ekvivalent, mille abil pank püüab rahuldada hoiustajate nõudeid.

Sularaha osatähtsuse muutus võib autori hinnangul anda edasi pangapoolset turvatunnet seoses hoiustajate käitumisega. Kui sularaha osatähtsus suureneb, siis võib see anda tunnistust panga ettevaatusabinõust, mis võetakse tarvidusele seoses makromajandusliku olukorra destabiliseerumise ning sellest tingituna ka hoiustajate kindlustunde vähenemise osas. Kui pank suudab pangajooksu piisava ajalise viivitusega ette prognoosida, siis on pangal võimalik sularaha osatähtsust suurendades rahuldada rohkemate hoiustajate nõudmisi.

Omakapitali osatähtsus koguvarades

Omakapitali suhe panga koguvarasse on finantsnäitaja, mille abil jälgib Eesti Pank kapitali adekvaatsust. Panga omakapital on panga makseraskuste korral vajalik puhver, mille abil katab pank saadavad kahjumid. Omakapitali osatähtsuse vähenemine koguvarades vähendab seega ka tõenäosust, et olukorras, kus pank peab muutma oma varasid likviidsemaks, suudab ta katta hoiuste vähenemisest tingitud koguvara vähenemist.

Omakapitali osatähtsus võõrkapitalis

Panga võõrkapitali hind on reeglina väiksem panga omakapitali hinnast. Sellest tingituna eelistavad pangad kasutada omakapitali asemel pigem võõrkapitali. Ent nagu omakapitali suhtest koguvarasse järeldada võisime, on ka omakapitali vähenemine suhtes võõrkapitaliga seotud riskiga, et vajaduse tekkimisel likviidsete vahendite järele, suudab pank omakapitalist katta mõnda aega hoiustajate nõudmistest tulenevat koguvarade vähenemist.

Omakapitali tulukus ROE ning koguvarade tulutase ROA

Omakapitali tulukus leitakse valemiga:
$$ROE = \frac{\text{puhaskasum}}{\text{omakapital}} \times 100 \%$$

Omakapitali tulukus ROE näitab panga juhtkonna töö efektiivsust omakapitali kasutamisel. Seega võib olla näiteks omakapitali tulukuse langus seotud olukorraga, kus pank

on võtnud erinevatel põhjustel tagasihoidlikumad ja konservatiivsemad eesmärgid. Seevastu omakapitali tulukuse tõus annab tunnistust rohkest võõrkapitali kasutamisest ning järelkult ka panga maksevõime seisukohalt riskantsemast pangapoliitikast.

Panga koguvarade tulutase leitakse valemiga:

Panga koguvarade tulutase näitab, kui efektiivselt on pank oma tegevusega kasutanud kõiki ressursse ja sellega iga eelnevalt ettevõttesse paigutatud rahaühiku teenimisvõime taset. Panga maksevõime seisukohast vaadatuna näitab kõrgem panga koguvarade tulutase olukorda, kus pank on suutnud hoiustajate raha ära kasutada selleks, et endale maksimaalset võimalikku kasumit teenida. Kõrge koguvarade tulutasemega pangal on väiksem oht sattuda makseraskustesse.

Panga laenude-hoiuste suhtarv

Laenude-hoiuste suhtarvu all on autor käsitletud laenude osakaalu hoiustes. Eelmises peatükis selgitati, et panga makseraskuste korral, müüb pank teatud laene, et seejärel rahuldada hoiustajate nõudmisi. Seega kui laenude osakaal hoiustega võrreldes on pangal väike, siis tekib pangal probleeme suure hulga hoiustajate nõuete kohese rahuldamisega.

Laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis

Laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis erineb eeltoodud laenude-hoiuste suhtarvust selle poolest, et peegeldab panga maksevõime koha pealt lisaks erinevatele hoiustele ka teisi kohustusi, mis pole panga maksevõimele niivõrd ohtlikud, kui hoiustajate usaldusväärsuse kaotus. Panga võõrkapital sisaldab peale hoiuste ka näiteks kauplemiseks hoitavaid finantskohustusi. Antud osa panga võõrkapitalist on tagatud lepingutega, mis ei sea pangale nõuet neid koheselt välja maksta.

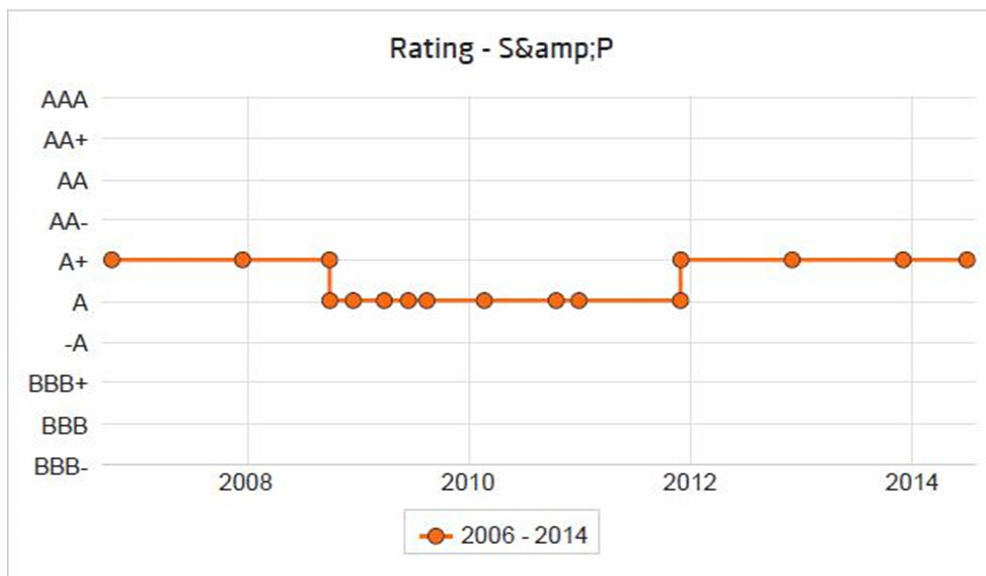
2. Eestis tegutsevate pankade maksevõimetuse analüüs lähtudes krediidiagentuuride hinnangutest ning finantsnäitajatest

2.1 Eestis tegutseva suurima panga maksevõimetuse analüüs lähtudes krediidiagentuuride hinnangutest

Rääkides pankade krediidiagentuuride hinnangutest, tuleb nentida, et tegemist on turuinformatsiooniga, mille on koostanud ja avaldanud vastavad krediidiagentuurid. Pankade krediidiagentuurid on oma sisult kokkuvõttes pankade finantsajaloost, nende käibevarast ja väljavaadetest, kajastades seega ka ettevõtte krediitvõimet ja usaldusväärsust (Aleksius, 2008). Autor on töös kasutanud tunnustatud krediidiagentuuride, nagu Moody's, Standard & Poor's ja Fitchi hinnangud ja neid on rakendatud mõlema panga kohta eraldi.

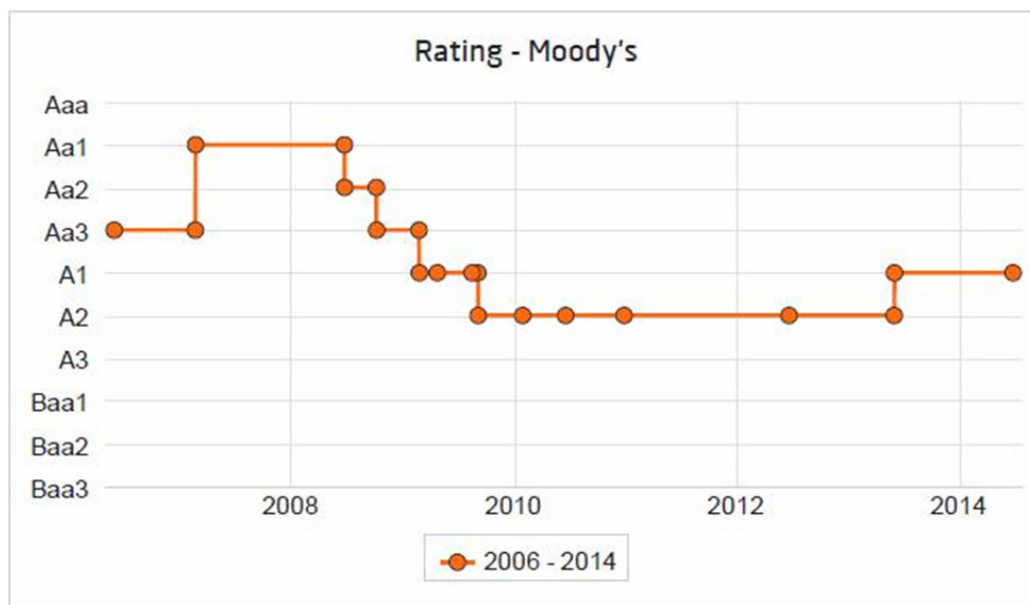
Agentuuride hinnangud on välja toodud Eestis tegutseva suurima bilansimahuga panga Swedbank ASi kohta. Allolevatel arvjoonistel on näidatud nii eelnimetatud pankade seisu töö kirjutamise ajal (08.05.2015) kui ka tagasisivaatavalt, ulatudes reitingutega 2008. aasta algusesse.

Swedbanki puhul on kõik kolm reitinguagentuuri ühel nõul, hinnates tema krediitvõimet isegi finantskriisi kõige hullemal perioodil vähemalt heaks (S & P ning Fitch A ja Moody's vastavalt A2). Samuti hindavad kõik kolm ka Swedbanki krediitvõime paranemist 2012. aastal.

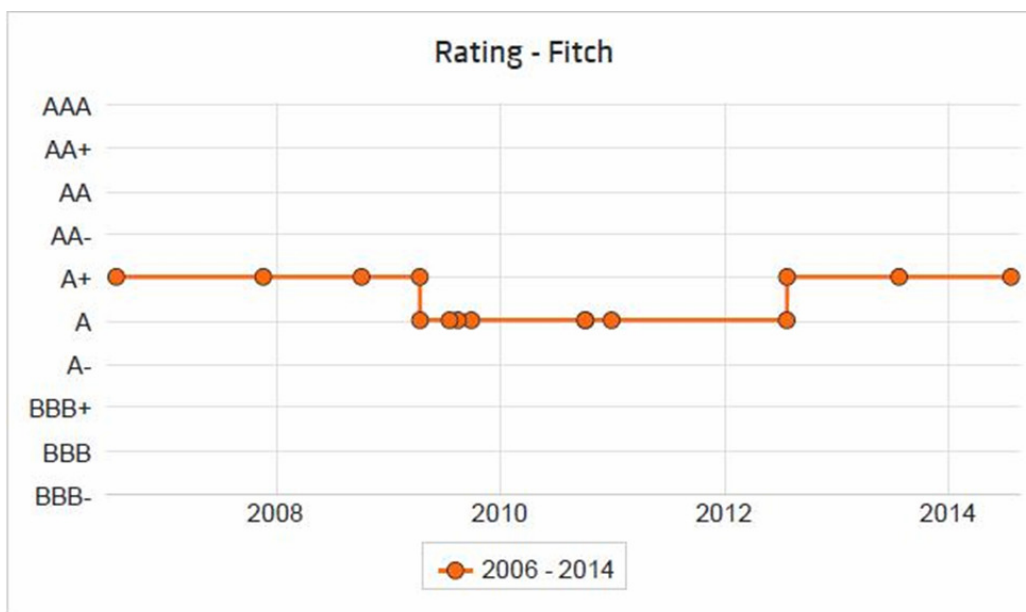
Joonis 4. Standard & Poor´si poolt Swedbankile antud krediireitingud aastatel 2006 - 2014

Allikas: Standard & Poor´s raport Swedbanki kohta

Joonis 5. Moody´s Investors Service poolt Swedbankile antud krediireitingud aastatel 2006 – 2015

Allikas: Moody´s Investors Service raport Swedbanki kohta aastatel 2006 - 2015

Joonis 6. Fitch Ratingsi poolt Swedbankile antud krediireitingud aastatel 2006 – 2014

Allikas: Fitch Ratingsi raport Swedbanki kohta aastatel 2006 - 2015

Kui mõned erinevused kõrvale jätta, näitavad krediireitinguagentuurid Swedbankil sama tendentsi: 2008. aastal alanud finantskriisi mõjul langes kõigi vaadeldud pankade krediivõime, kuid 2015. aastaks on tänu paranenud majanduskeskkonnale suutnud pangad oma krediivõimet ning ka usaldusväärsust agentuuride silmis tõsta.

Viimaks toob autor välja ka neljale pangale reitinguagentuuride poolt antud hetkereitingud.

	Swedbank AB	SEB Group	Danske Bank Group	Nordea Bank AB	DNB Bank ASA	Pohjola Bank plc	Handelsbanken Group
S & P	A+	A+	A	AA-	A+	AA-	AA-
Moody's	A1	A1	A3	Aa3	A1	Aa3	Aa3
Fitch	A+	A+	A	AA-		A+	AA-

Joonis 12. Kuuele Eestis tegutsevatele pangale kolme krediireitinguagentuuri poolt antud krediireitingud seisuga 08.05.2015

Allikas: Lisa 18

Nagu jooniselt näha, on hetkeseisuga Nordea Bank ABl ja Handelsbanken Groupil kõigi kolme krediidireitinguagentuuri hinnangul krediidivõimega mõningaid probleeme.

2.2 Eestis tegutsevate pankade finantsnäitajate arvjooniste analüüs

Alapeatükis 2.2 käsitletakse 1. peatükis välja toodud finantsnäitajate muutumist ajas ning analüüsitakse toimunud muutusi lähtudes panga maksevõimetuse küsimusest. Parema ülevaate saamiseks on autor jaotanud vaatluse all olevad pangad nende bilansimahu järgi kolme gruppi: alustades ülevalt kõige suurema bilansimahuga arvjoonistest ning lõpetades väikseima bilansimahuga pankade arvjoonisega.

Nagu alapeatükis 1.51 välja toodud sai, analüüsitakse järgnevate pankade finantsnäitajaid: AS DNB Pank, AS Eesti Krediidipank, AS LHV Pank, AS SEB Pank, BIGPANK AS, Swedbank AS, Tallinna Äripanga AS, Versobank AS, Danske Bank A/S Eesti filiaal, Nordea Bank AB Eesti filiaal, Pohjola Bank plc Eesti filiaal, Svenska Handelsbanken AB Eesti filiaal, SIA UniCredit Leasing Eesti filiaal, AS Citadele Banka Eesti filiaal.

Arvjoonised on koostatud Eesti Panga ja Finantsinspektsiooni kodulehtedel leiduva finantssektori statistika põhjal ning autor on teatud finantsnäitajaid analüüsinud nii pankade soolo kui ka koondstatistikat kasutades, andes Eestis tegutsevate pankade teatud finantsnäitajatele mitmekülgsema hinnangu.

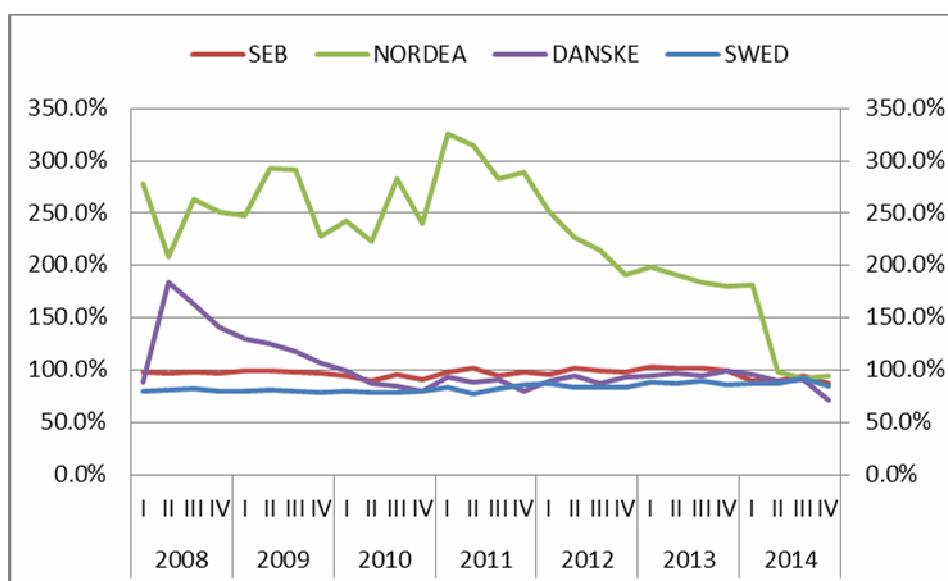
2.2.1 Pankade laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis

Pankade laenuportfelli suhe võõrkapitali. Allolevatel arvjoonistel 12, 13 ja 14 on välja toodud Eestis tegutsevate pankade laenuportfelli (mis hõlmab Finantsinspektsiooni koondbilansis kirjeid „Laenud ja muud sarnased nõuded“ koos alamkirjetega) ja võõrkapitali (mis on panga kohustustuste summa) suhet.

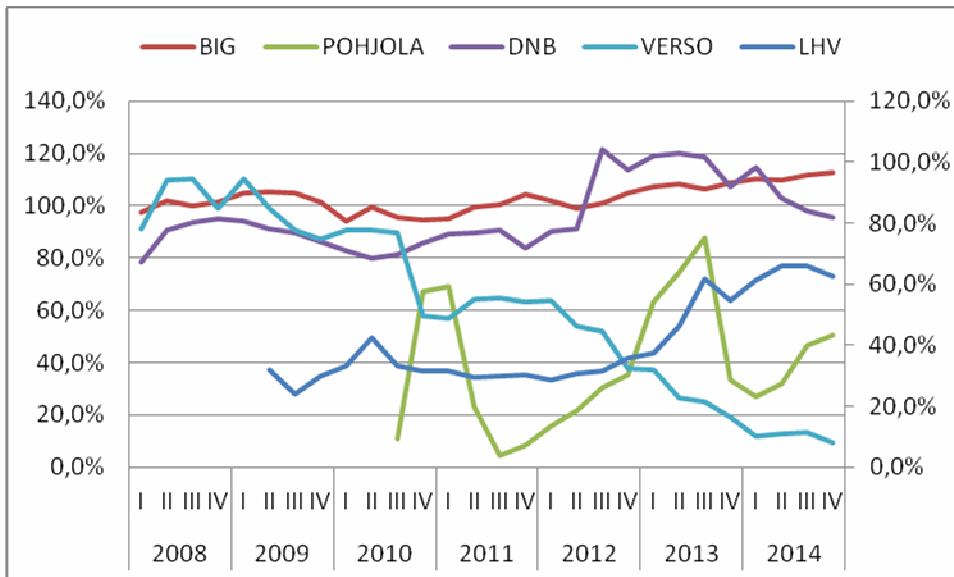
Suurima bilansimahuga pankadest kõige ulatuslikemaid muutusi läbi teinud Nordea laenuportfelli maht ületas 2008. – 2012. aastal tema võõrkapitali üle kahe korra, langes 2014. aastal siiski teiste suurima bilansimahuga pankade tasemele. Võib öelda, et ülemisel arvjoonisel olevate pankade valdavaks trendiks on olnud hoida oma laenuportfell enam vähem võrdsel tasemel või veidi väiksemana võrreldes võõrkapitali hulgaga. Ülejäänud kahel arvjoonisel on aga muutused olnud suuremad. Kui BIGBANK on enam vähem hoidnud samuti oma laenuportfelli samal tasemel võõrkapitaliga, siis näiteks Verso pank on teinud läbi suure laenuportfelli mahu kahanemise võrreldes 2008. aastaga: 2014. aasta lõpuks on tema laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis kahanenud ligemale viieteistkümnele protsendile. Suuremad laenuportfelli osatähtsuse muutused on läbi teinud ka Citadele ja Pohjola pangad.

Autor näeb laenuportfelli osatähtsuse languses märki, et tekkinud olukorras, kus hoiustajad nõuavad pangalt oma hoiuste väljamaksmist, ei suuda pank piisaval hulgal laenudelt makstava raha pealt kõiki nõudmisi rahuldada ning peab pöörduma abi saamiseks näiteks Tagatisfondi poole. Kui laenuportfelli osatähtsus võõrkapitaliga võrreldes on liiga madal, siis võib makromajandusliku keskkonna muutustest tulenev laenude allahindlus ja likviidsusprobleemid tekitada pangale probleeme seoses maksevõimega. Seevastu laenuportfelli osatähtsuse suurendamine – nagu Eesti Krediidipangal (EKRE) – suurendab kindlustunnet tekkida võiva maksevõime languse vastu. Koondnäitajana on aga Eestis tegutsevad pangad suutnud hoida oma laenuportfelli osatähtsuse langust alla 80% ning on hoidnud antud finantsnäitaja juures mõningatest kõikumistest hoolimata stabiilsust.

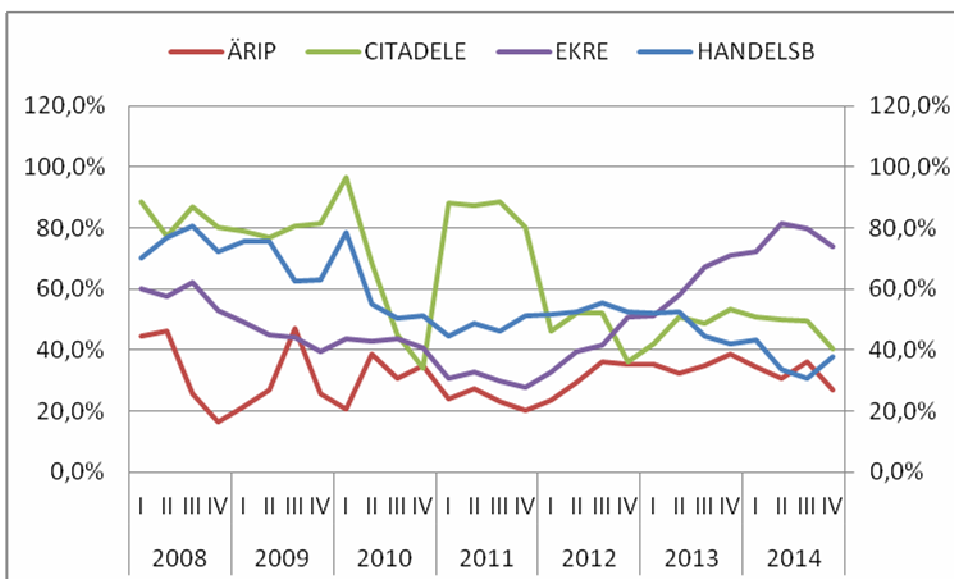
Joonis 12. Valitud pankadest viie suurima bilansimahuga panga laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008 - 2014

Allikas: Lisa 7

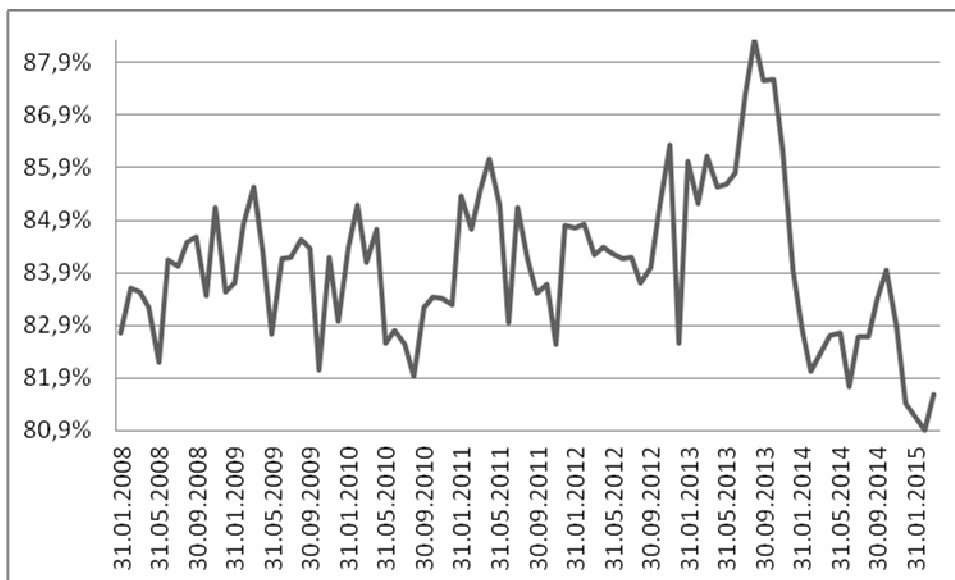
Joonis 13. Valitud pankadest viie keskmise bilansimahuga panga laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008 - 2014

Allikas: Lisa 7

Joonis 14. Valitud pankadest nelja väikseima bilansimahuga panga laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008 - 2014

Allikas: Lisa 7

Joonis 15. Eestis tegutsevate pankade laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008-2015

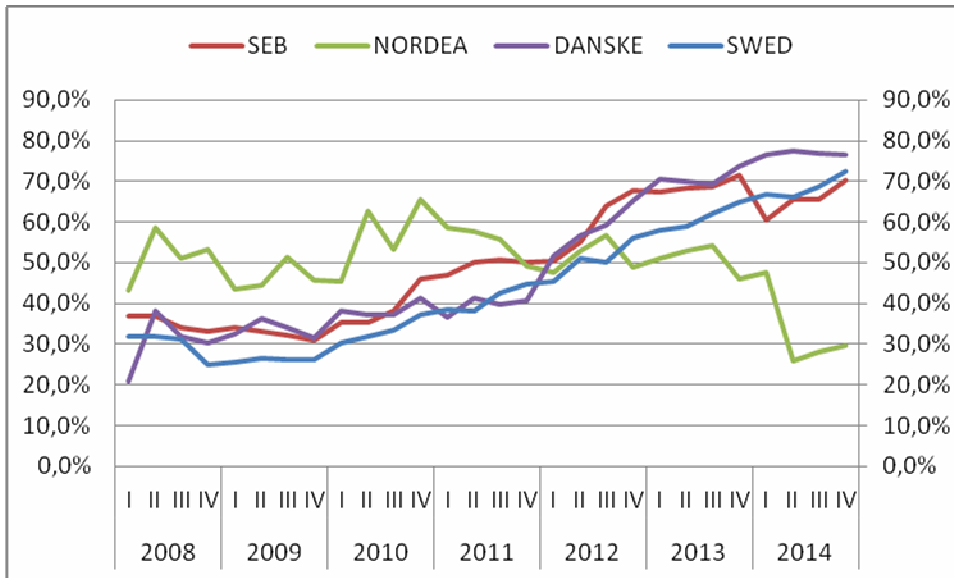
Allikas: Lisa 6

Joonisel 15 on näha autori poolt alajaotuses 1.51 valitud pankade (edaspidi Eestis tegutsevad pangad) laenuportfelli osatähtsust võõrkapitalis koondnäitajana.

2.2.2 Nõudmiseni hoiuste osatähtsus võõrkapitalis

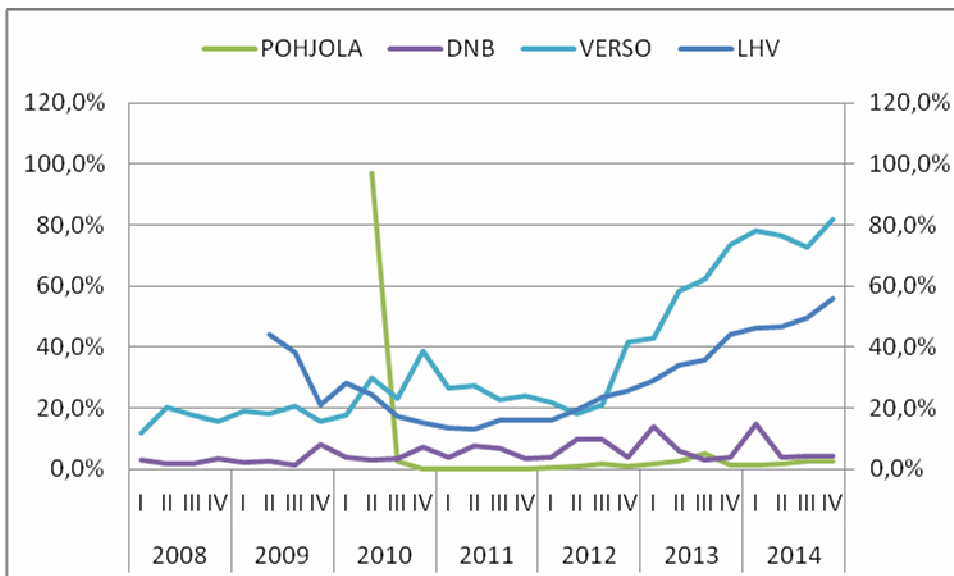
Antud suhtarv kajastab pangas hoitavate nõudmiseni hoiuste ja pangas oleva võõrkapitali suhet. Suurima bilansimahuga pankadest muutusi on kõigist vaadeldavatest pankadest näidanud Nordea, mille laenuportfelli osatähtsus on 2014. aasta lõpuks langenud ligemale kolmandikuni võrreldes võõrkapitaliga. Swedbank, Danske ja SEB on oma nõudmiseni hoiuste osatähtsust kasvatanud võrreldes 2008. aastaga umbes kaks korda, moodustades 2014. aastal ligikaudu 75% võõrkapitalist. DNB nõudmiseni hoiuste poliitika on olnud aga hoida nende osatähtsuse tõusmist mitte üle 15% võõrkapitalist. Eestis tegutsevate

suurima bilansimahuga pankade suunitluseks antud valdkonnaks näib olevat kasvatada finantskriisist taastuvas majanduskeskkonnas nõudmiseni hoiuste osakaalu järk-järgult, kindlustades samas ka ennast laenuportfelli osatähtsuse hoidmisega enam-vähem nii suurena, kui seda on nende võõrkapital.

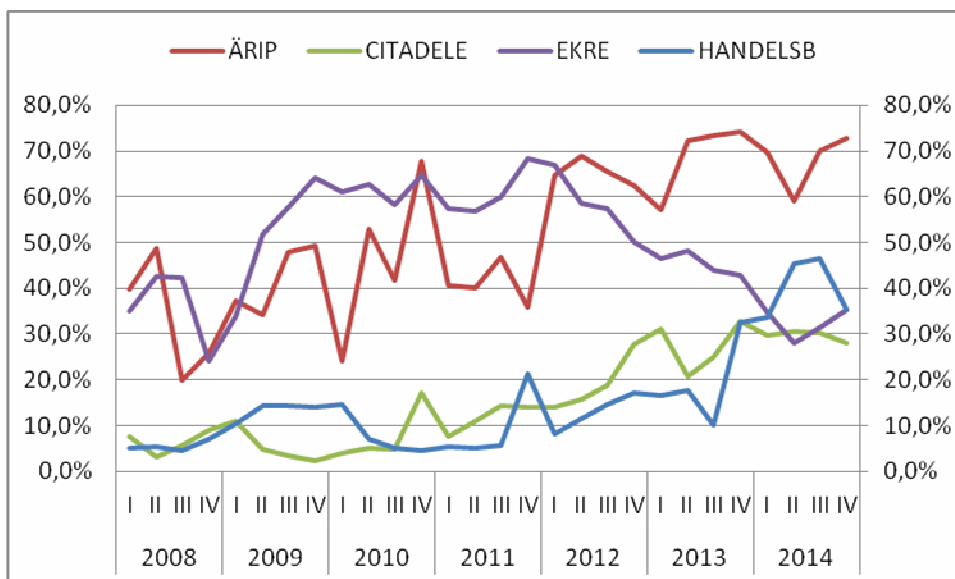
Joonis 16. Eestis tegutseva nelja suurima bilansimahuga panga nõudmiseni hoiuste osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008 - 2014

Allikas: Lisa 8

Joonis 17. Eestis tegutseva nelja keskmise bilansimahuga panga nõudmiseni hoiuste osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008 - 2014

Allikas: Lisa 8

Joonis 18. Eestis tegutseva nelja väikseima bilansimahuga panga nõudmiseni hoiuste osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008 - 2014

Allikas: Lisa 8

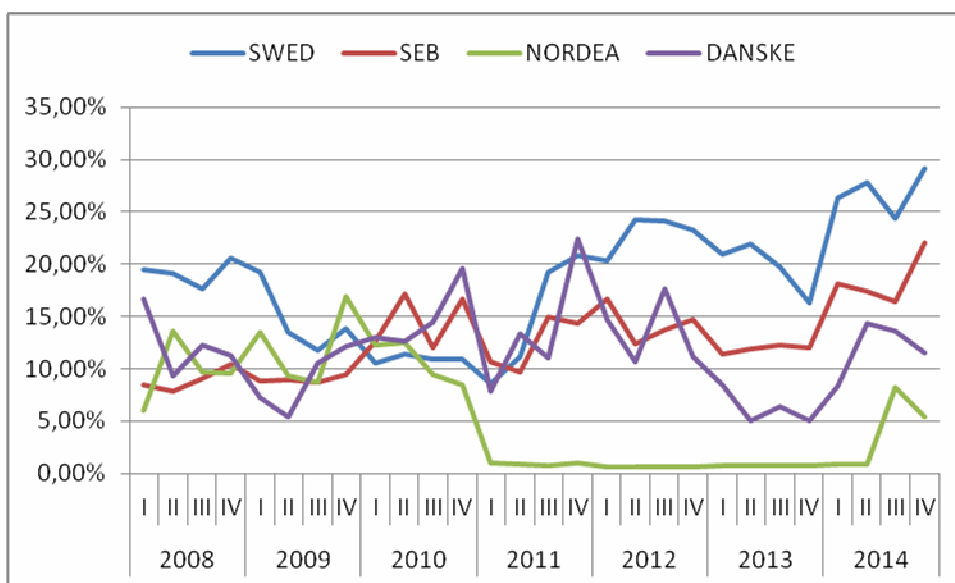
Väiksema bilansimahuga pankadel on antud perioodil esinenud küll suuremaid kõikumisi, kuid üldises plaanis on nõudmiseni hoiuste osatähtsusel võõrkapitalis tõusev trend, mis peaks panku likviidsuse poolepealt sundima ettevaatlikkusele.

2.2.3 Sularaha, keskpangas hoitavate nõuete, muude nõudmiseni hoiuste ja kauplemiseks hoitavate finantsvarade osatähtsus bilansis

Järgnev suhtarv näitab pankade sularaha osatähtsust võrreldes kogu bilansi aktivapoollega. Nagu näha, ei ületa sularaha viie suurima bilansimahuga panga puhul 1,4 protsenti koguaktivast. Kuue aasta jooksul on sularaha osakaal kas pisut kasvanud või jäänud enam-vähem samaks. Oma panuse sellele annab ka asjaolu, et inimesed kasutavad sularaha üha vähem ning teisi makseviise ja -vahendeid rohkem.

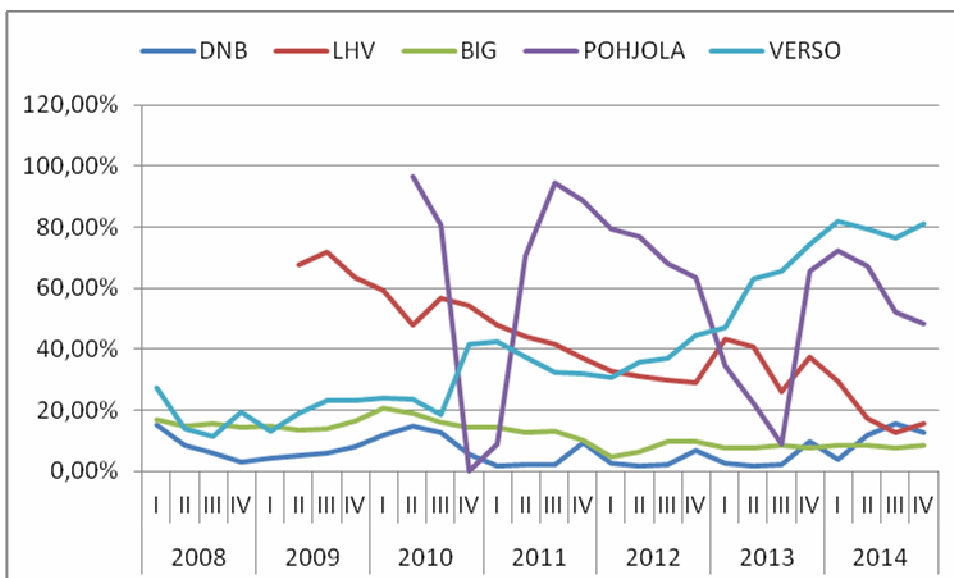
Lisaks sularahale kuuluvad kõrglikviidsete varade hulka ka nõuded keskpankadele, muud nõudmiseni hoiused (mis on sisuliselt nõudmiseni hoiused teistele krediidasutustele) ning kauplemiseks hoitavad varad.

Tänu Tagatisfondile, ei kiirusta pangad näiteks pangajooksu ohust tingituna oma sularaha osatähtsust hüppeliselt suurendama, vaid investeerivad nende käes olevad vahendid vähemlikviidsematesse varadesse. Siiski võis mõne panga, nagu näiteks Danske või Swedbanki mõningane sularaha osatähtsuse suurendamine tuleneda finantskriisi aegsest inimeste heitlikust käitumisest, mida ennetades suurendasid pangad mõningal määral ka oma kõige likviidsema varaliigi mahtu.

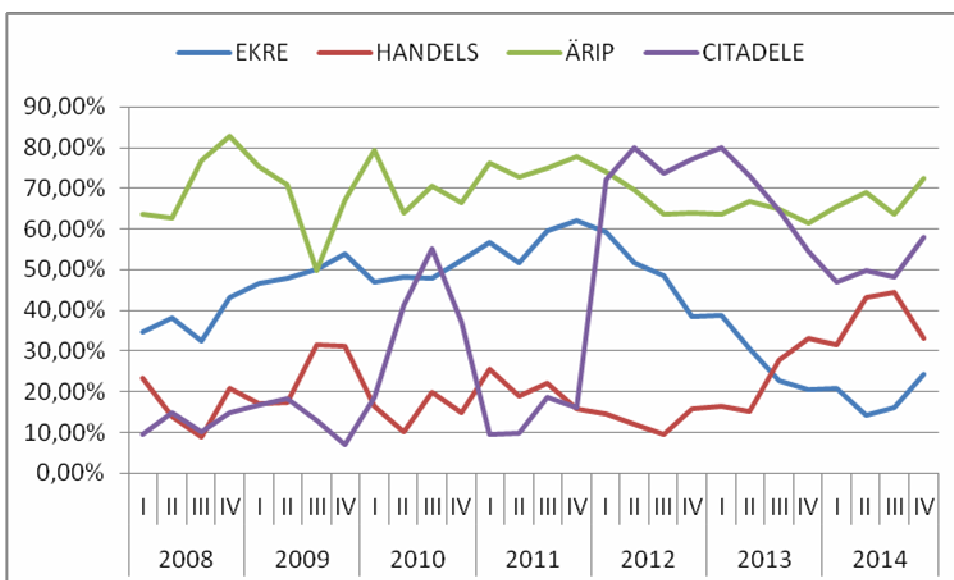
Joonis 20. Eestis tegutseva nelja suurima bilansimahuga panga sularaha, keskpangas hoitavate nõuete, muude nõudmiseni hoiuste ja kauplemiseks hoitavate finantsvarade osatähtsus bilansis aastatel 2008 - 2014

Allikas: Lisa 9

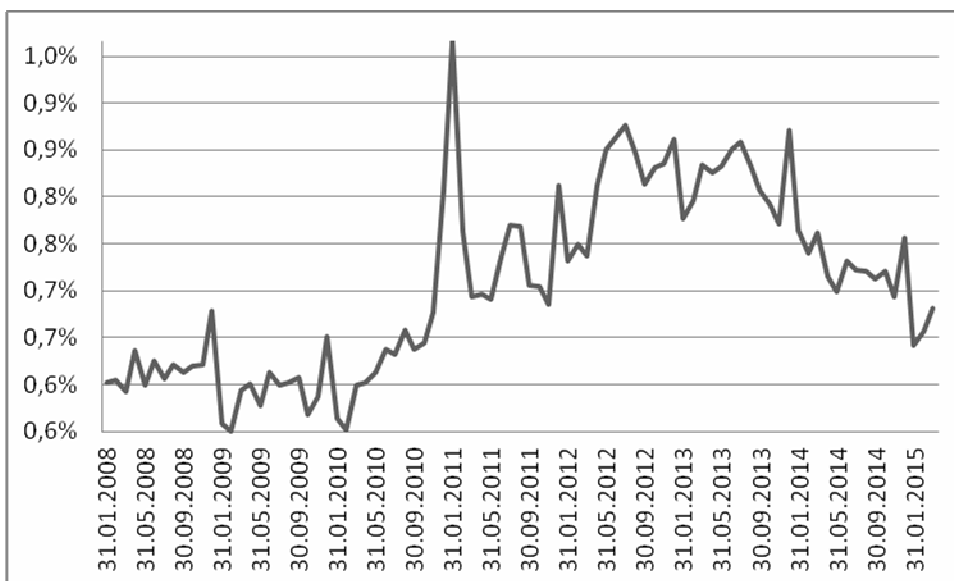
Joonis 21. Eestis tegutseva viie keskmise bilansimahuga panga sularaha, keskpangas hoitavate nõuete, muude nõudmiseni hoiuste ja kauplemiseks hoitavate finantsvarade osatähtsus bilansis aastatel 2008 - 2014

Allikas: Lisa 9

Joonis 22. Eestis tegutseva nelja väikseima bilansimahuga panga sularaha, keskpangas hoitavate nõuete, muude nõudmiseni hoiuste ja kauplemiseks hoitavate finantsvarade osatähtsus bilansis aastatel 2008 - 2014

Allikas: Lisa 9

Joonis 23. Eestis tegutsevate pankade sularaha, keskpangas hoitavate nõuete, muude nõudmiseni hoiuste ja kauplemiseks hoitavate finantsvarade osatähtsus bilansis aastatel 2008 - 2014

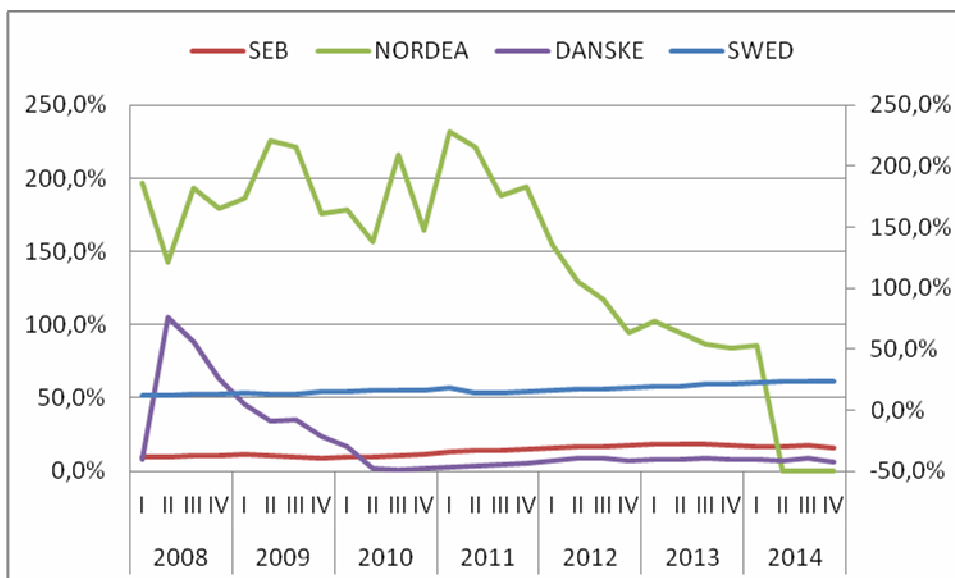
Allikas: Lisa 3

Üldjoontes on vaadeldud perioodil jäänud sularaha osatähtsus koondnäitajana tugevalt alla ühe protsendi, küündides üle selle vaid seoses pankade valmisolekuga euro tulekuks 2011. aasta alguses. Seega eelistavad pangad pigem kõrglikviidsete varadena hoida reserve Eesti Panga kui sularaha enda kontorites.

2.2.4 Omakapitali osatähtsus võõrkapitalis

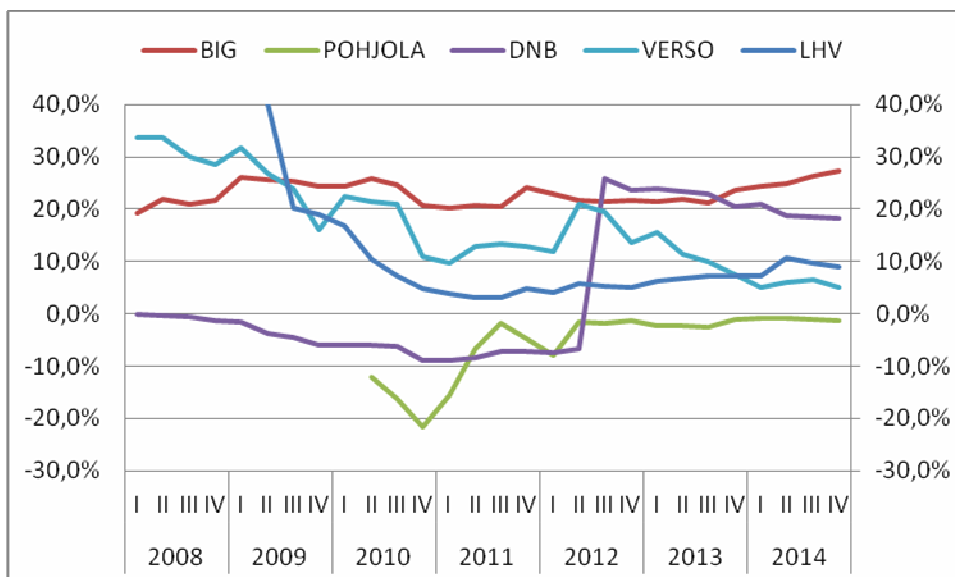
Panga omakapitali ja kohustuste summa jagatisena saadud suhtarv näitab kapitali adekvaatsust, mida Eesti Pank ka korrapäraselt jälgib (Lõhmus 2009, 39). Et pankade võõrkapitali hind on alati omahinnast väiksem, siis püüavad pangad võõrkapitali kasutada omakapitalist rohkem (Lõhmus, 2009, 40). Kuna aga piisava hulga omakapitali olemasolu vähendab panga maksevõimetuks muutumise tõenäosust, kattes vajadusel kahjumeid, siis on omakapitali osatähtsuse vähenemine seotud riskiga, et tekkivate likviidsus- ja maksevõime probleemide korral pole pank madala omakapitali osatähtsuse tõttu suuteline katma kõiki tekkivaid kahjumeid (Lõhmus 2009, 40).

Joonis 24. Eesti tegutseva nelja suurima bilansimahuga panga omakapitali osatähtsus võõrkapitalis

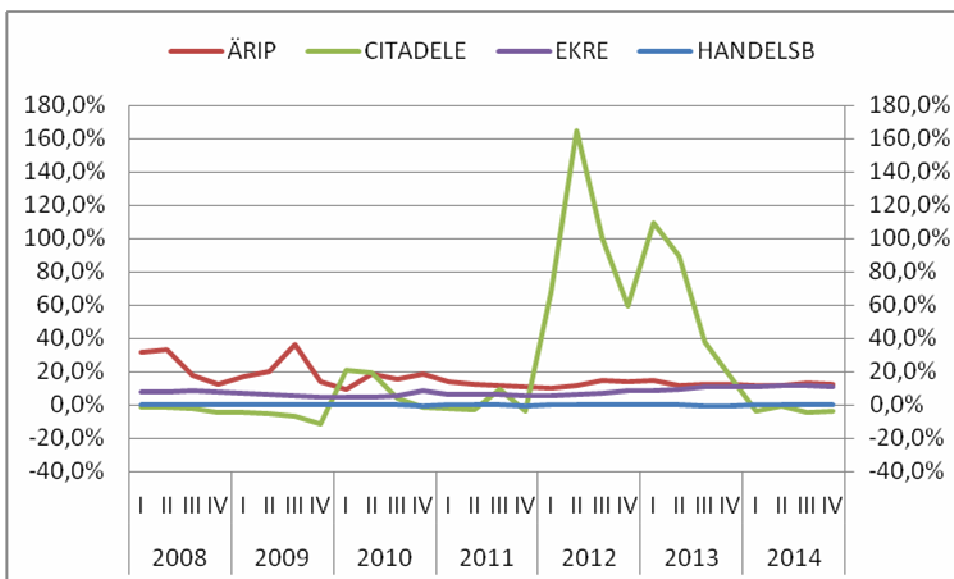
Allikas: Lisa 10

Joonis 25. Eesti tegutseva viie keskmise bilansimahuga panga omakapitali osatähtsus võõrkapitalis

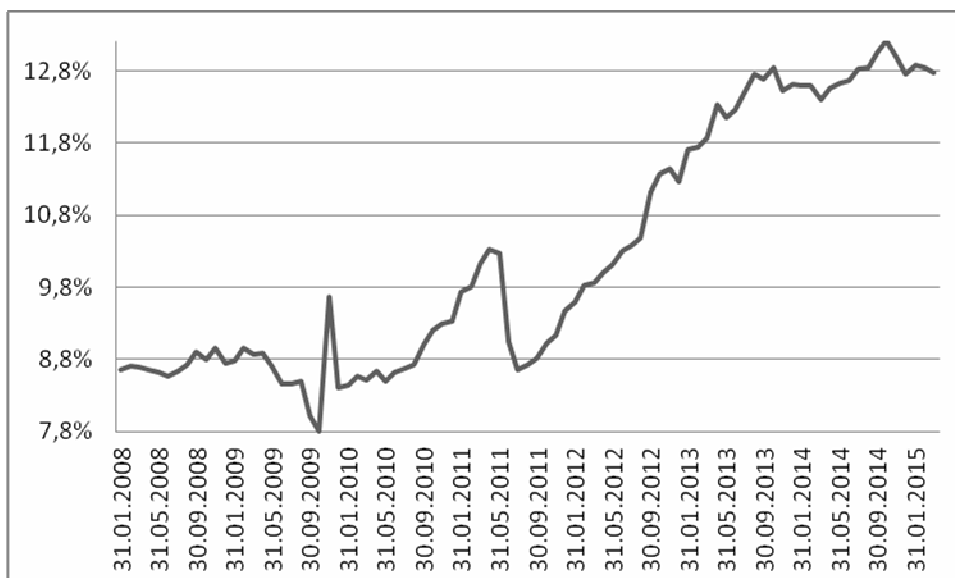
Allikas: Lisa 10

Vaatamata makromajanduslikult ebastabiilsetele aegadele ajavahemikus 2008 – 2010, on pangad suutnud enamjaolt säilitada omakapitali ühtse taseme. Suurim omakapitali osatähtsuse vähendaja on Nordea, kuid antud osatähtsuse vähenemine tuleneb Nordea sisestest muutustest. Sama kehtib ka Citadele puhul. Suurimaks protsentuaalseks omakapitali osatähtsuse tõstjaks on olnud DNB Bank, mis võib olla märk võõrkapitalist väiksema riskiga omakapitali suurendamise näol, püüdlusest maandada maksevõimetuse riski.

Joonis 26. Eesti tegutseva nelja väikseima bilansimahuga panga omakapitali osatähtsuse võõrkapitalis

Allikas: Lisa 10

Joonis 28. Eestis tegutsevate pankade omakapitali osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008-2014

Allikas: Lisa 4

Vaadates koondsuhet omakapitali osakaalu võõrkapitalis, siis omakapitali pidev kasv võimaldab üldiselt hinnata Eestis tegutsevate pankade juhtimisstiili ja finantstehingute tegemist pigem konservatiivseks kui suurema kasumi nimel mõtlemata riske võtvateks. Võib oletada, et 2008. – 2009. aastal toimunud finantskriisi tulemusena hakkasid pangad rohkem hindama vähemriskantsema omakapitali kaasamise positiivseid külgi ning finantskriisist taastudes asusid investeerima rohkem omakapitali, kindlustades sellega ka makseraskuste puhuks vajalikku omakapitalipuhvrit.

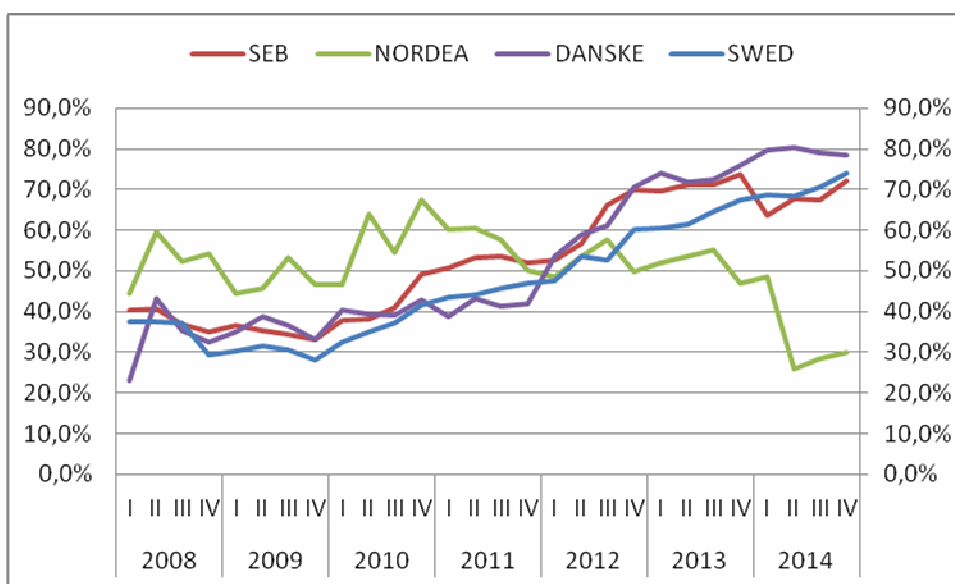
2.2.5 Nõudmiseni ja üleõhoiuste osatähtsus hoiustes kokku

Panga likviidsuse jaoks kõrgema riskiga hoiuste, nagu nõudmiseni ja üleõhoiuste suur osakaal hoiustes kokku tõstab panga jaoks tõenäosust, et halvenenud majandustingimustes ruttavad oma hoiuseid välja võtma just antud hoiusteliigi hoiustajad.

Viie suurima bilansimahuga panga juures on märgata erinevust DNB ja Nordea ning ülejäänud kolme vahel. Nordea üleõ ja nõudmiseni hoiuste osatähtsus on võrreldes 2008. aastaga langenud 20%, kusjuures ka 20% langus leidis aset just 2014. aasta esimeses pooles.

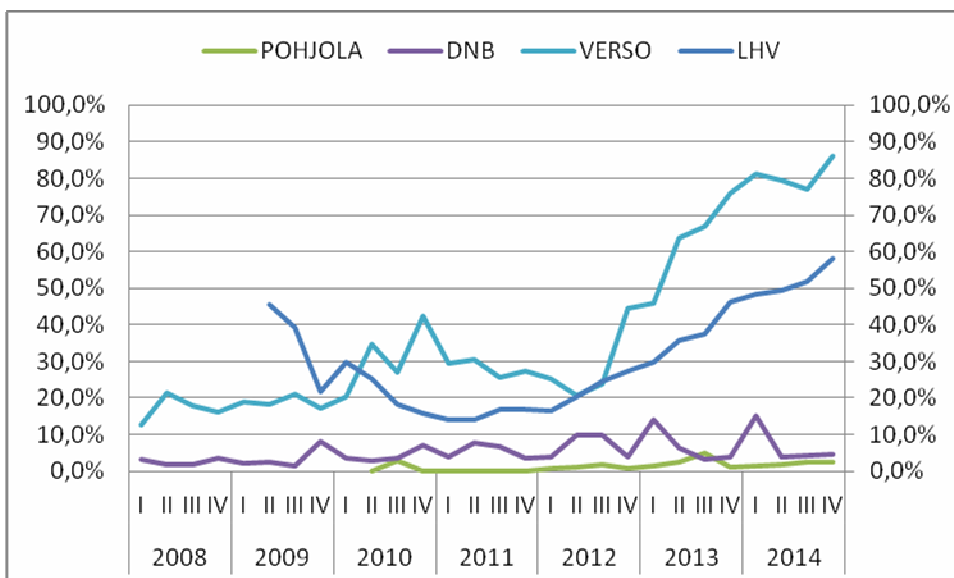
Kuna Nordea on 2014. aastal keskendunud just laenukvaliteedi parendamise kõrval ka hoiuste mahu kasvatamisele, siis võib kõrgema riskiga hoiuste osatähtsuse vähenemine tuleneda panga soovist luua enda jaoks likviidsuse mõttes turvalisemaid hoiusteliike, nagu näiteks kuni 6 kuud või pikema tähtajaga tähtajalised hoiused.

Kui DNB on hoidnud nõudmiseni ja üleööhoiustes madalat profiili, siis Swedbank, Danske ja SEB on alates 2008. aastast pidevalt oma nõudmiseni ja üleööhoiuste osatähtsust suurendanud, ulatudes kõigil kolmel pangal üle 70% kõigist hoiustest (2014. aasta lõpu seisuga). Samasuguse suunitlusega tundub olevat ka Verso panga ja LHV poliitika. Eesti Krediidipanga puhul on eelmainitud hoiuste suurenemine finantskriisi toimumise ajal ilmselt seotud uute klientide usaldusväärse võitmisega. Maksevõime seisukohast on Krediidipank aga viimasel paaril aastal panustanud rohkem pikemaajaliste hoistajate leidmisele. Stabiilselt kõrge, olenemata makromajanduslikest muutustest, on aga antud suhe Äripangal, mis sunnib panga likviidsuse ja maksevõime eest hoolitsejaid olema tähelepanelikud vajalike kõrglikviidsete varade puhvri säilitamisel.

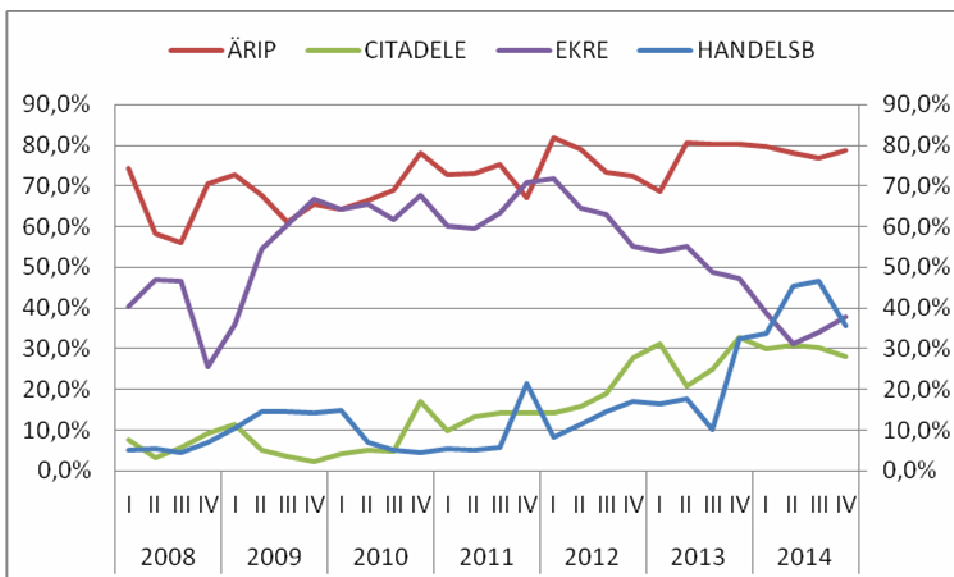
Joonis 29. Eestis tegutseva nelja suurima bilansimahuga panga nõudmiseni ja üleööhoiuste osatähtsus hoiustes kokku aastatel 2008-2014

Allikas: Lisa 11

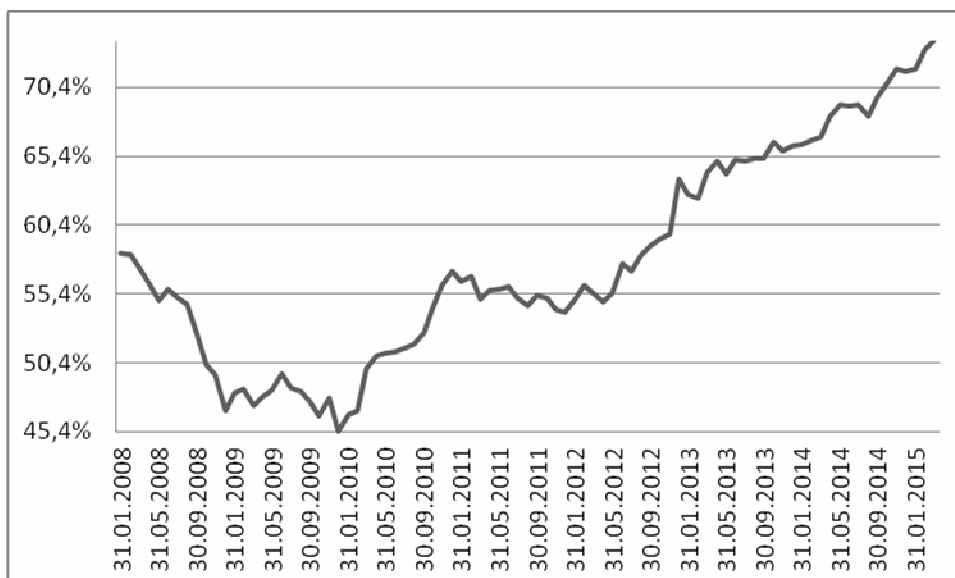
Joonis 30. Eestis tegutseva nelja keskmise bilansimahuga panga nõudmiseni ja üleõhoiuste osatähtsus hoiustes kokku aastatel 2008-2014

Allikas: Lisa 11

Joonis 31. Eestis tegutsevanelja väikseima bilansimahuga panga nõudmiseni ja üleõhoiuste osatähtsus hoiustes kokku aastatel 2008-2014

Allikas: Lisa 11

Joonis 32. Eestis tegutsevate pankade nõudmiseni ja üleõhoiuste osatähtsus hoiustes kokku aastatel 2008-2014

Allikas: Lisa 12

Kokkuvõttes on finantskriisi ajal olnud nõudmiseni ja üleõhoiuste osatähtsus muude hoiustega võrreldes väike, ent finantskriisist taastudes on ka antud kahe hoiusteliigi osatähtsus kiirelt suurenenema hakanud, olles viie aastaga tõusnud umbes 25%. Antud tõsiasi annab aga põhjust likviidsusprobleemide korral olla pankadel valmis esmalt rahuldama just nõudmiseni ja üleõhoiuste omanike soovi oma hoiused pangast välja võtta.

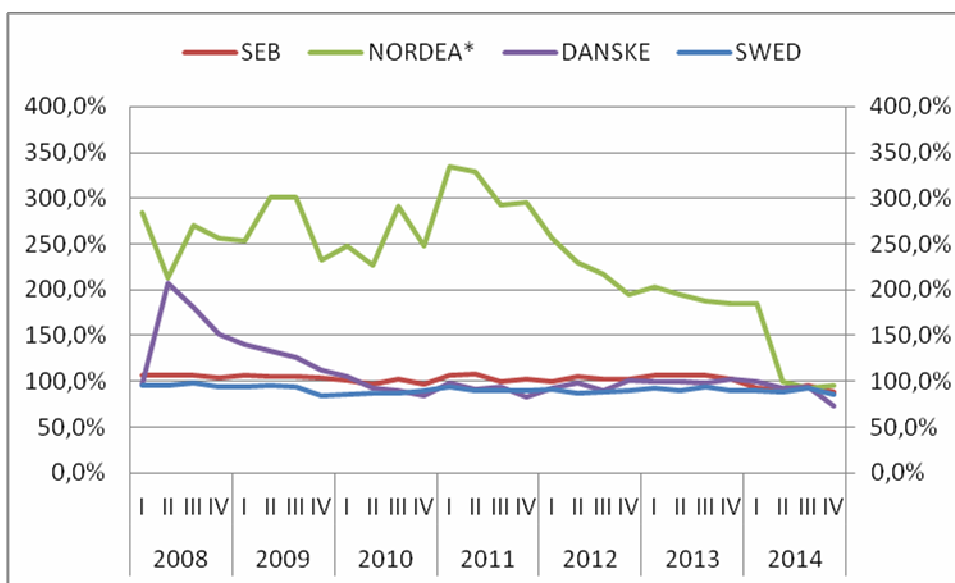
2.2.6 Panga laenude-hoiuste suhtarv

Järgnev laenude-hoiuste suhtarv on võetud Finantsinspektsiooni krediitiasutuste koondbilansist. Kuna koondbilansi versioon vaadeldaval perioodil (2008-2014) muutus, siis vanemas bilansiversioonis on laenude all mõeldud bilansikirjet „laenud“ (5.2). Uuemas versioonis aga bilansikirjet „laenud ja ettemaksud“ (5.2). Hoiuste alla on vanemas bilansiversioonis koondatud bilansikirjed „krediitiasutuste hoiused“ (4.1) ja „muud hoiused“ (4.2). Uuemas bilansiversioonis on hoiustena kirjas bilansikirjes 3.1 „hoiused“ sisalduv arv.

Nagu alapeatükis „Finantsnäitajate valiku põhjendused“ mainitud sai, siis on antud suhtarvu jäämine märgatavalt alla 100% seotud ohuga panga maksevõimele, kuna suure hulga

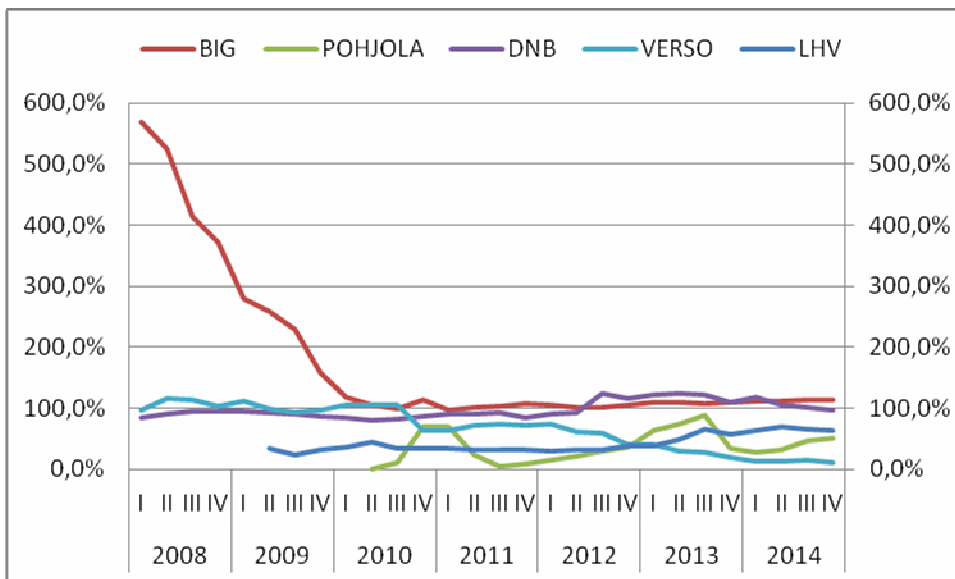
hoiustajate nõudmistele rahuldamiseks on pangal vaja kriisisituatsioonis hankida vahendeid laenuvõtjalt tagasimaksetelt või laenu müügist. Seega võib Verso, Pohjola, Handelsbanka, Äripanga ja Citadele likviidsusvõime sattuda ohtu juhul, kui on vaja rahuldada hoiustajate nõudmisi, kuid laenu hinnad langevad (nagu juhtus 2007.-2008. aastal USA kinnisvaraturule oma laenu raha paigutanud pankadega).

Kui laenu-hoiuste suhtarv jääb ligikaudu 100% piiridesse, siis on pangal parem suutlikkus vajadusel suure osa oma hoiustajate nõudmisi rahuldada. Eestis tegutsevate pankade koondjooniselt on näha, et finantskriisi ajal oli antud näitaja kaugelt üle 100%, kuid 2015. aastaks on näitaja langenud stabiilselt kuni 100% lähedale, mis on märk rahuldavast valmisolekust maksevõime halvenedes tegeleda hoiustajate nõuetega ilma laenu turuhinnast madalamalt müümata.

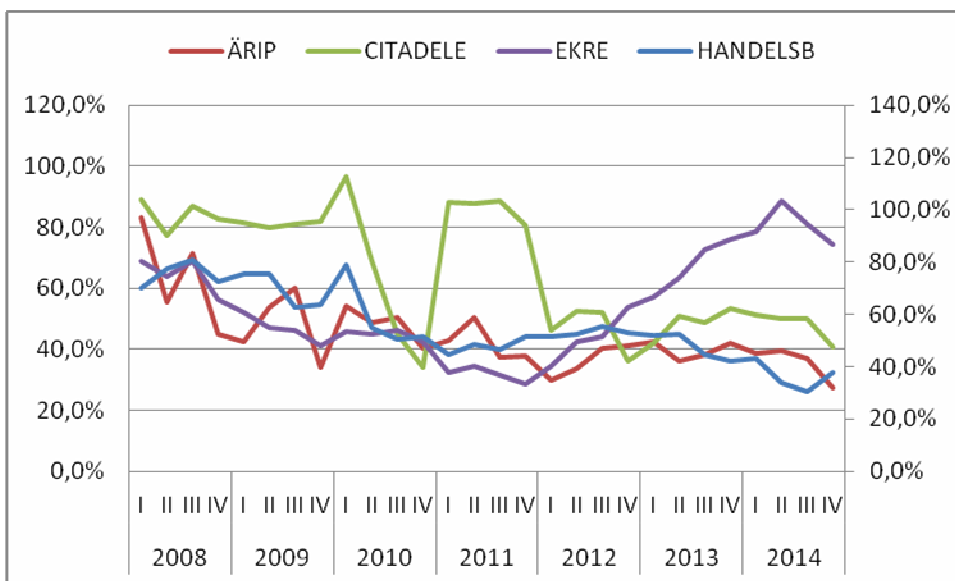
Joonis 33. Eestis tegutseva nelja suurima bilansimahuga panga laenu-hoiuste suhtarv aastatel 2008-2014

Allikas: Lisa 13

Joonis 34. Eestis tegutseva viie keskmise bilansimahuga panga laenude-hoiuste suhtarv aastatel 2008 - 2014

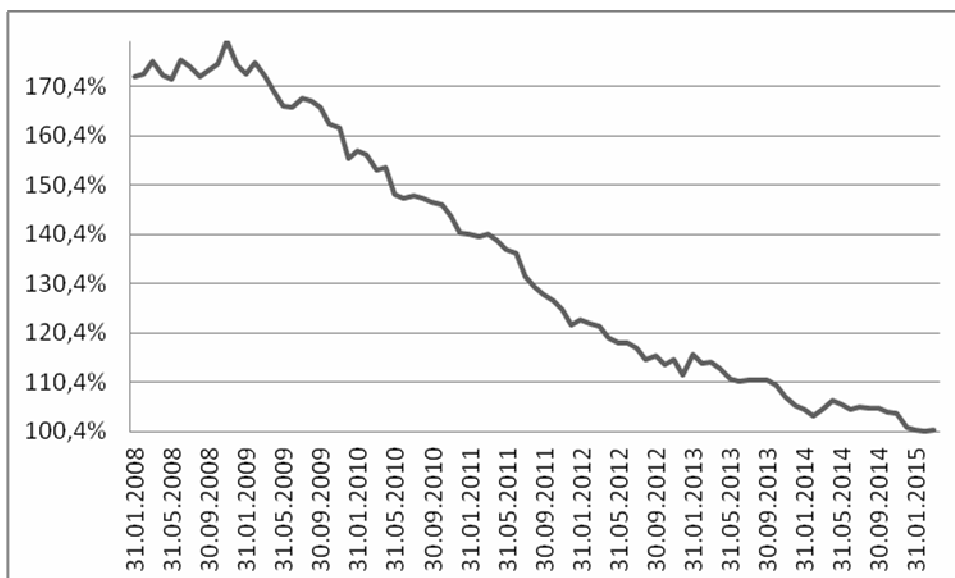
Allikas: Lisa 13

Joonis 34. Eestis tegutseva nelja väikseima bilansimahuga panga laenude - hoiuste suhtarv aastatel 2008 - 2014

Allikas: Lisa 13

Joonis 35. Eestis tegutsevate pankade laenude-hoiuste suhtarv aastatel 2008-2014

Allikas: Lisa 5

Lõpetuseks vaatleb autor veel absoluutarvuna pankade nõudmiseni hoiuste mahtu, mis omab samuti rolli panga maksevõime hindamisel. Absoluutarv on korrigeeritud Tarbijahinnaindeksiga. Nõudmiseni hoiuste mahud on välja toodud käesoleva töö lisas 18.

2.2.7 Eestis tegutsevate pankade laenude ja nõudmiseni hoiuste maht

Nii, nagu näitab laenude maht aastatel 2008-2014 panga ühe suurema varade liigi muutust (Lisa 1), näitab ka inflatsiooniga korrigeeritud nõudmiseni hoiuste maht ajavahemikus 2008-2014 panga ühes suurimas kohustusteliigis aset leidnud muutusi (Lisa 2). Võib väita, et suurema bilansimahuga pankadel peab nõudmiseni hoiuste kasvuga tõusma ka valmisolek nende rahuldamiseks lühikese aja jooksul ehk vajalik on kõrglikviidsete varade puhvri olemasolu, nagu sätestab ka Baseli Komitee dokument (Basel III The Liquidity ...).

2.2.8 Autori poolt moodustatud maksevõimetuse pingerida

Järgnevalt moodustab autor vaatluse all olnud pankadest pingerea, jagades pangad maksevõimetuse kauguse seisukohalt kolme grupp.

Esimeses grupis on pangad, mille maksevõime on analüüsi tulemusena tunnistatud heaks ning mis on maksevõimetusest võrdlemisi kaugel. Teises grupis olevad pangad on

rahuldava maksevõimega, kuid mõnede likviidsusnäitajate alusel peaksid nad suurendama oma likviidsete varade osakaalu, et kriisiolukorras säilitada oma praegust maksevõimet. Kolmandas grupis on pangad, mille maksevõimes esineb analüüsi põhjal puudusi, mille suhtes tuleks pangal olla tähelepanelik et vältida makseraskustesse sattumist. Kolmandas grupis olevad pangad on autori poolt valitud pankadest tehtud analüüsi põhjal kõige lähemal maksevõimetusele.

I grupp: AS DNB Pank, AS Eesti Krediidipank, AS SEB Pank, Swedbank AS.

II grupp: AS LHV Pank, Nordea Bank AB Eesti filiaal, Danske Bank A/S Eesti filiaal, BIGBANK AS, Handelsbanken AB Eesti filiaal.

III grupp: Pohjola Bank plc Eesti filiaal, Tallinna Äripanga AS, AS Citadele Banka Eesti filiaal, Versobank AS.

KOKKUVÕTE

Pidevalt muutuvast makromajanduslikus keskkonnas, milles ühe turuosalisega juhtunu võib kiiresti laieneda ka teistele turuosalistele on pankade jaoks oluline näha ette ohte, mis on ühel või teisel moel seotud maksevõimetusega. Kuigi mõne nõude eiramine ei pruugi panka veel maksevõimetuseni viia, siis juba pidev hooletus oma maksevõime säilitamisel ja parandamisel (nagu näiteks Basel III kehtestatud regulatsioonide järgimine) võib viia tõsiste maksevõimetuse probleemideni. Käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks oli uurida nii pankade krediitdireitingutele kui ka valitud finantsnäitajatele tuginedes Eestis tegutsevate pankade kaugust maksevõimetusest. Saadava informatsiooni põhjal oli eesmärk moodustada valitud pankade kohta kolmest grupist koosnev pingerida, mis annaks tehtud analüüsi põhjal infot ühe või teise panga maksevõimetuse kauguse ja maksevõime probleemide kohta. Analüüsiksmeetodiks oli autor valinud Eestis tegutsevate pankade bilansist tuletatud suht- ja absoluutarvude muutumise jälgimise. Analüüsi tulemusena leiti, et esimeses grupis oleva nelja panga maksevõime on hea ja olulisi puudusi antud valdkonnas ei esine, seega on mainitud pangad maksevõimetusest kõige kaugemal. Teises grupis oleva viie panga maksevõime on rahuldav, kuigi teatud mööndustega likviidsete varade osakaalu osas. Kolmandas grupis oleva nelja panga maksevõimes esineb mõningaid puudusi, nagu näiteks kõrglikviidsete varade (sularaha, nõudmiseni hoiused keskpankades, teistes krediitiasutustes, kauplemiseks hoitavad finantsvarad) väike osatähtsus bilansis. Kinnitust sai ka autori poolt püstitatud hüpotees et hetkel toimivatest pankadest pole kriitiliselt lähedal maksevõimetusele ükski pank, kuid mitmetel Eestis tegutsevatel pankadel on tõenäosus sattuda maksevõimetusse või makseraskustest tulenevatesse probleemidesse, kui ei pöörata tähelepanu teatud asjaoludele.

Viidatud allikad

Aleksius, M. (2008). Kuidas olukord maailma finantsturgudel mind võib puudutada?

<http://www.minuraha.ee/11540/> (8.05.2015).

Allen F., Gale D. (1998). Optimal financial crises.

<http://isites.harvard.edu/fs/docs/icb.topic1002789.files/> (13.04.2015).

Bai, J., Krishnamurthy, A., Weymuller, C.H. (2014). Measuring Liquidity Mismatch in Banking Sector.

http://www.bis.org/events/conf140909/bai_krishnamurthy_weymuller_paper.pdf

Basel III: The Liquidity Coverage Ratio and liquidity monitoring tools. Basel Committee of Banking Supervision.

<http://www.bis.org/publ/bcbs238.pdf> (20.05.2015).

Caprio, G., Klingebiel D. (1996). Bank Insolvency: Bad luck, bad policy or bad Banking?

http://siteresources.worldbank.org/DEC/Resources/18701_bad_luck.pdf (15.05.2015).

Case study: The collapse of Lehman Brothers. Investopedia.

<http://www.investopedia.com/articles/economics/09/lehman-brothers-collapse.asp>

(20.05.2015).

Čihak, M., Schaek, K. (2007). Banking Competition and Capital Ratios.

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2007/wp07216.pdf> (06.05.2015).

Diamond, D.W., Dybvig, P.H. (1983). Bank Runs, Deposit Insurance and Liquidity.

<https://minneapolisfed.org/research/qr/qr2412.pdf> (18.05.2015).

Elliot, L. (2012). Three myths that sustain economic crisis.

<http://www.theguardian.com/business/economics-blog/2012/aug/05/economic-crisis-myths-sustain> (18.05.2015).

Fitch Ratingsi raport Swedbanki kohta

https://swedbank.com/investorrelations/debtinvestor/rating/index.htm?contentid=CID_222888

Kaufman, G. G. (1988). Bank Runs: Causes, Benefits and Costs

<http://object.cato.org/sites/cato.org/files/serials/files/cato-journal/1988/1/cj7n3-2.pdf>
(02.05.2015).

Kwan, S. (2010). Federal crisis and bank lending

<http://www.frbsf.org/economic-research/files/wp10-11bk.pdf> (18.05.2015).

Landskroner, Y., Paroush, J. (2008). Liquidity Risk Management and Competition in Banking

Lõhmus, K. (2009). Pangandussektori usaldusväärsus Eesti pankade näitel. TTÜ Ärikorralduse Instituut. 39, 40 lk. (Bakalaureusetöö)

Moody's Investors Service raport Swedbanki kohta

https://swedbank.com/investorrelations/debtinvestor/rating/index.htm?contentid=CID_221789

Mullet, A. (2010). Parex sues former owners for embezzlement

<http://balticreports.com/2010/08/02/parex-sues-former-owners-for-embezzlement/>
(10.05.2015)

Neuberger, J.A. (1991). Depositor Discipline and Bank Runs. FRBSF Economic Letter, Federal Reserve Bank of San Francisco, 1991.

<https://www.fedinprint.org/items/fedfel/y1991iapr12n91-15.html>

Parex Pank kannab äritegevuse Citadele Panka. AS Citadele banka Eesti filiaal.

<http://www.citadele.ee/ee/press-room/news/index.php?id426=18404> (25.05.2015).

Principles for Sound Liquidity Risk Management and Supervision. (2008). Basel Committee of Banking Supervision.

<http://www.bis.org/publ/bcbs144.htm> (20.05.2015).

Rolnick, A. J., Weber, W. E. (1982). Free Banking, Wildcat Nanking and Shinplasters.

<https://www.minneapolisfed.org/research/qr/qr632.pdf>

Rahvusvaheliste maksete deklareerimise ja maksebilansistatistika koostamiseks vajalike andmete esitamise kord. Eesti Panga Presidendi määrus 16.12.2002. a. -

RT I, 20.12.2010, 9

Standard & Poor´si raport Swedbanki kohta 2006 – 2015

https://swedbank.com/investorrelations/debtinvestor/rating/index.htm?contentid=CID_222209

Turuosaliste nimekirjad. Finantsinspektsioon.

<http://www.fi.ee/index.php?id=286> (15.05.2015).

SUMMARY

The analysis of bank's insolvency for the example of Estonian banks

Taavi Kalvik

Among the developments of the International financial market, the Estonian banking-sector can't be unconcerned, but on the contrary prepared against threats that can lead banks to insolvency. Banks must be observant about their management that their decisions wouldn't involve excessive risks about bank solvency.

In this paper the main purpose is through the analysis of several bank's financial measures detect the remoteness of Estonian banks from the insolvency. The author's main hypothesis is that none of banks that are operating in Estonian market are critically close to become insolvent but couple of banks have some problems of liquidity or solvency.

In theoretical part in chapter one, there are survey of causes about liquidity problems and insolvency reasons. Also the author justifies the selection of banks who are involved in the analysis and explains the reasons of financial measures survey including using data. The selection of banks is based on the assumption of classical bank services which are offering loans service, deposit making and also the intermediation of financial transactions. In addition in Estonian classical banks there are electronic bank-service also. On the other hand, there are banks in selections which does not comply the conditions of Estonian classical bank conception.

The financial measures that is used in analysis are conducted in one or another way with liquidity and/or becoming insolvent.

The chapter two is focused in examination of credit ratings which has given to banks from the international credit rating agencies, such as Standard ja Poor's Rating Services or Moody's Investors Service. Credit ratings are important indicators that can show for example signs of incoming insolvency. As follows the author is focusing in financial measures and

their alteration in time. At the end of the analysis there is formed the ranking of banks who have lesser or greater distance from insolvency.

The examination results are basically confirming the author's hypothesis: none of banks who are involved in examination are critically close to insolvency, but bank who have grouped at the bottom of the author's rank have some problems with their highly liquid assets relative importance. The autor belives that this research helps the depositors or investors including banks itself to make better financial decicions dealing with insolvency problems.

LISAD

**Lisa 1. Eestis tegutsevate pankade laenu kogumaht aastatel 2008 – 2014
(miljonites eurodes)**

	nominaalne	THI-ga korrigeeritud			
			30.09.2010	14973.0	13967.4
			31.10.2010	14939.1	13858.2
31.01.2008	15529.5	15529.5	30.11.2010	14905.9	13776.2
29.02.2008	15718.6	15656.0	31.12.2010	14776.0	13580.9
31.03.2008	15911.0	15737.9	31.01.2011	14677.2	13490.1
30.04.2008	16142.4	15810.4	28.02.2011	14605.6	13338.4
31.05.2008	16192.6	15766.9	31.03.2011	14477.1	13125.2
30.06.2008	16418.4	15878.5	30.04.2011	14433.4	13003.1
31.07.2008	16511.2	15860.9	31.05.2011	14393.6	12943.9
31.08.2008	16688.4	16015.7	30.06.2011	14404.7	12953.9
30.09.2008	16528.8	15771.8	31.07.2011	14182.7	12685.8
31.10.2008	16646.8	15808.9	31.08.2011	14148.8	12621.6
30.11.2008	16781.0	15997.1	30.09.2011	14138.5	12545.3
31.12.2008	16625.8	15879.5	31.10.2011	14105.1	12526.7
31.01.2009	16479.9	15830.8	30.11.2011	14044.0	12461.4
28.02.2009	16455.9	15868.8	31.12.2011	14109.6	12508.5
31.03.2009	16476.7	15965.8	31.01.2012	14119.7	12429.3
30.04.2009	16176.6	15797.5	29.02.2012	14004.5	12273.9
31.05.2009	16093.1	15715.9	31.03.2012	14017.3	12167.8
30.06.2009	16044.4	15668.4	30.04.2012	14035.9	12152.3
31.07.2009	16024.6	15512.7	31.05.2012	14090.4	12199.5
31.08.2009	15953.4	15443.8	30.06.2012	14073.2	12184.6
30.09.2009	15861.8	15384.9	31.07.2012	14150.8	12220.0
31.10.2009	15825.7	15364.8	31.08.2012	14121.7	12132.0
30.11.2009	15709.3	15281.4	30.09.2012	14200.8	12137.4
31.12.2009	15641.3	15200.5	31.10.2012	14171.4	12091.6
31.01.2010	15934.8	15425.8	30.11.2012	14186.2	12145.7
28.02.2010	15924.6	15371.2	31.12.2012	14118.4	12098.0
31.03.2010	15542.1	14816.1	31.01.2013	14228.6	12099.1
30.04.2010	15415.3	14625.5	28.02.2013	14175.0	11982.2
31.05.2010	15282.7	14472.3	31.03.2013	14238.3	11944.9
30.06.2010	15204.3	14343.7	30.04.2013	14146.3	11877.7
31.07.2010	15096.2	14201.5	31.05.2013	14113.3	11830.1
31.08.2010	15049.1	14157.2	30.06.2013	14172.4	11820.2

31.07.2013	14229.8	11878.0
31.08.2013	14292.8	11930.6
30.09.2013	14411.5	12069.9
31.10.2013	14388.1	12090.8
30.11.2013	14443.9	12188.9
31.12.2013	14426.5	12184.5
31.01.2014	14405.8	12126.1
28.02.2014	14395.8	12097.3
31.03.2014	14408.4	12077.5
30.04.2014	14516.1	12167.7
31.05.2014	14594.7	12223.4
30.06.2014	14645.1	12255.3
31.07.2014	14765.7	12376.9
31.08.2014	14851.1	12490.4
30.09.2014	14875.3	12531.8
31.10.2014	14924.1	12573.0
30.11.2014	14958.3	12698.0
31.12.2014	15048.5	12774.6
31.01.2015	14994.3	12782.9
28.02.2015	15018.6	12727.6
31.03.2015	15152.4	12765.3

Lisa 2. Eestis tegutsevate pankade nõudmiseni hoiuste maht aastatel 2008 – 2014 (miljonites eurodes)

		THI-ga			
	nominaalne	korrigeeritud			
			30.11.2010	5789.2	5350.5
			31.12.2010	5991.9	5507.3
31.01.2008	5255.7	5255.7	31.01.2011	5884.7	5408.7
29.02.2008	5299.2	5278.1	28.02.2011	5918.3	5404.8
31.03.2008	5185.8	5129.4	31.03.2011	5669.6	5140.2
30.04.2008	5258.4	5150.2	30.04.2011	5767.5	5195.9
31.05.2008	5175.6	5039.5	31.05.2011	5837.0	5249.1
30.06.2008	5206.6	5035.4	30.06.2011	5903.8	5309.2
31.07.2008	5210.7	5005.5	31.07.2011	5918.4	5293.7
31.08.2008	5280.2	5067.4	31.08.2011	5941.4	5300.1
30.09.2008	5011.3	4781.8	30.09.2011	6095.9	5409.0
31.10.2008	4784.9	4544.1	31.10.2011	6122.2	5437.1
30.11.2008	4622.7	4406.8	30.11.2011	6088.5	5402.4
31.12.2008	4460.9	4260.6	31.12.2011	6250.8	5541.5
31.01.2009	4588.3	4407.6	31.01.2012	6309.9	5554.5
28.02.2009	4557.8	4395.2	29.02.2012	6420.5	5627.1
31.03.2009	4519.0	4378.9	31.03.2012	6368.3	5528.0
30.04.2009	4578.6	4471.3	30.04.2012	6443.7	5579.0
31.05.2009	4678.9	4569.2	31.05.2012	6596.6	5711.3
30.06.2009	4786.0	4673.8	30.06.2012	6839.0	5921.2
31.07.2009	4635.9	4487.8	31.07.2012	6880.6	5941.8
31.08.2009	4600.1	4453.1	31.08.2012	7135.6	6130.2
30.09.2009	4538.6	4402.1	30.09.2012	7230.1	6179.6
31.10.2009	4523.6	4391.8	31.10.2012	7382.3	6298.9
30.11.2009	4635.9	4509.6	30.11.2012	7354.8	6296.9
31.12.2009	4559.8	4431.3	31.12.2012	8037.1	6887.0
31.01.2010	4722.9	4572.0	31.01.2013	7682.3	6532.6
28.02.2010	4771.7	4605.9	28.02.2013	7737.6	6540.7
31.03.2010	5069.3	4832.5	31.03.2013	7978.0	6693.0
30.04.2010	5101.9	4840.5	30.04.2013	8128.5	6824.9
31.05.2010	5252.4	4973.9	31.05.2013	8139.4	6822.6
30.06.2010	5269.4	4971.1	30.06.2013	8341.3	6956.9
31.07.2010	5236.6	4926.2	31.07.2013	8350.1	6970.0
31.08.2010	5274.3	4961.7	31.08.2013	8412.4	7022.0
30.09.2010	5349.4	4990.1	30.09.2013	8480.0	7102.2
31.10.2010	5555.4	5153.4	31.10.2013	8709.6	7319.0

30.11.2013	8839.1	7459.2
31.12.2013	9019.4	7617.7
31.01.2014	9102.7	7662.2
28.02.2014	9241.7	7766.1
31.03.2014	9182.5	7697.0
30.04.2014	9280.9	7779.5
31.05.2014	9519.3	7972.6
30.06.2014	9643.4	8069.8
31.07.2014	9693.9	8125.6
31.08.2014	9655.4	8120.6
30.09.2014	9860.2	8306.8
31.10.2014	10090.0	8500.4
30.11.2014	10310.1	8752.2
31.12.2014	10634.8	9027.8
31.01.2015	10683.6	9107.9
28.02.2015	10940.3	9271.4
31.03.2015	11089.5	9342.5

Lisa 3. Eestis tegutsevate pankade sularaha, keskpangas hoitavate nõuete, muude nõudmiseni hoiuste ja kauplemiseks hoitavate finantsvarade osatähtsus bilansis aastatel 2008 - 2014

31.01.2008	0.60%	31.07.2010	0.63%	31.01.2013	0.78%
29.02.2008	0.61%	31.08.2010	0.66%	28.02.2013	0.80%
31.03.2008	0.59%	30.09.2010	0.64%	31.03.2013	0.84%
30.04.2008	0.64%	31.10.2010	0.65%	30.04.2013	0.83%
31.05.2008	0.60%	30.11.2010	0.68%	31.05.2013	0.83%
30.06.2008	0.63%	31.12.2010	0.81%	30.06.2013	0.85%
31.07.2008	0.61%	31.01.2011	0.97%	31.07.2013	0.86%
31.08.2008	0.62%	28.02.2011	0.76%	31.08.2013	0.83%
30.09.2008	0.61%	31.03.2011	0.70%	30.09.2013	0.81%
31.10.2008	0.62%	30.04.2011	0.70%	31.10.2013	0.79%
30.11.2008	0.62%	31.05.2011	0.69%	30.11.2013	0.77%
31.12.2008	0.68%	30.06.2011	0.74%	31.12.2013	0.87%
31.01.2009	0.56%	31.07.2011	0.77%	31.01.2014	0.77%
28.02.2009	0.55%	31.08.2011	0.77%	28.02.2014	0.74%
31.03.2009	0.60%	30.09.2011	0.71%	31.03.2014	0.76%
30.04.2009	0.60%	31.10.2011	0.71%	30.04.2014	0.72%
31.05.2009	0.58%	30.11.2011	0.69%	31.05.2014	0.70%
30.06.2009	0.61%	31.12.2011	0.81%	30.06.2014	0.73%
31.07.2009	0.60%	31.01.2012	0.73%	31.07.2014	0.72%
31.08.2009	0.60%	29.02.2012	0.75%	31.08.2014	0.72%
30.09.2009	0.61%	31.03.2012	0.74%	30.09.2014	0.71%
31.10.2009	0.57%	30.04.2012	0.81%	31.10.2014	0.72%
30.11.2009	0.59%	31.05.2012	0.85%	30.11.2014	0.69%
31.12.2009	0.65%	30.06.2012	0.87%	31.12.2014	0.76%
31.01.2010	0.57%	31.07.2012	0.88%	31.01.2015	0.64%
28.02.2010	0.55%	31.08.2012	0.85%	28.02.2015	0.66%
31.03.2010	0.60%	30.09.2012	0.82%	31.03.2015	0.68%
30.04.2010	0.60%	31.10.2012	0.83%		
31.05.2010	0.61%	30.11.2012	0.84%		
30.06.2010	0.64%	31.12.2012	0.86%		

Lisa 4. Eestis tegutsevate pankade omakapitali osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008-2014

31.01.2008	9.5%	31.07.2010	9.5%	31.01.2013	13.3%
29.02.2008	9.6%	31.08.2010	9.6%	28.02.2013	13.4%
31.03.2008	9.6%	30.09.2010	10.0%	31.03.2013	13.5%
30.04.2008	9.5%	31.10.2010	10.2%	30.04.2013	14.1%
31.05.2008	9.5%	30.11.2010	10.3%	31.05.2013	13.9%
30.06.2008	9.4%	31.12.2010	10.4%	30.06.2013	14.0%
31.07.2008	9.5%	31.01.2011	10.8%	31.07.2013	14.4%
31.08.2008	9.6%	28.02.2011	10.9%	31.08.2013	14.7%
30.09.2008	9.8%	31.03.2011	11.3%	30.09.2013	14.6%
31.10.2008	9.7%	30.04.2011	11.6%	31.10.2013	14.8%
30.11.2008	9.9%	31.05.2011	11.5%	30.11.2013	14.4%
31.12.2008	9.6%	30.06.2011	10.0%	31.12.2013	14.5%
31.01.2009	9.7%	31.07.2011	9.5%	31.01.2014	14.5%
28.02.2009	9.9%	31.08.2011	9.6%	28.02.2014	14.5%
31.03.2009	9.8%	30.09.2011	9.7%	31.03.2014	14.2%
30.04.2009	9.8%	31.10.2011	10.0%	30.04.2014	14.4%
31.05.2009	9.6%	30.11.2011	10.1%	31.05.2014	14.5%
30.06.2009	9.3%	31.12.2011	10.5%	30.06.2014	14.6%
31.07.2009	9.3%	31.01.2012	10.7%	31.07.2014	14.8%
31.08.2009	9.3%	29.02.2012	11.0%	31.08.2014	14.8%
30.09.2009	8.8%	31.03.2012	11.0%	30.09.2014	15.1%
31.10.2009	8.5%	30.04.2012	11.2%	31.10.2014	15.3%
30.11.2009	10.8%	31.05.2012	11.3%	30.11.2014	15.0%
31.12.2009	9.2%	30.06.2012	11.5%	31.12.2014	14.7%
31.01.2010	9.3%	31.07.2012	11.6%	31.01.2015	14.9%
28.02.2010	9.4%	31.08.2012	11.8%	28.02.2015	14.8%
31.03.2010	9.4%	30.09.2012	12.6%	31.03.2015	14.7%
30.04.2010	9.5%	31.10.2012	12.9%		
31.05.2010	9.3%	30.11.2012	13.0%		
30.06.2010	9.5%	31.12.2012	12.7%		

Lisa 5. Eestis tegutsevate pankade laenude-hoiuste suhtarv aastatel 2008 - 2014

31.01.2008	172.30%	31.07.2010	148.20%	31.01.2013	115.97%
29.02.2008	172.75%	31.08.2010	147.62%	28.02.2013	114.22%
31.03.2008	175.38%	30.09.2010	146.99%	31.03.2013	114.55%
30.04.2008	172.54%	31.10.2010	146.44%	30.04.2013	113.19%
31.05.2008	171.70%	30.11.2010	144.15%	31.05.2013	111.16%
30.06.2008	175.81%	31.12.2010	140.61%	30.06.2013	110.66%
31.07.2008	174.52%	31.01.2011	140.46%	31.07.2013	110.80%
31.08.2008	172.46%	28.02.2011	139.86%	31.08.2013	110.75%
30.09.2008	173.62%	31.03.2011	140.35%	30.09.2013	110.84%
31.10.2008	174.82%	30.04.2011	139.10%	31.10.2013	109.74%
30.11.2008	179.58%	31.05.2011	137.36%	30.11.2013	107.46%
31.12.2008	174.72%	30.06.2011	136.44%	31.12.2013	105.69%
31.01.2009	172.91%	31.07.2011	131.95%	31.01.2014	104.79%
28.02.2009	175.08%	31.08.2011	129.77%	28.02.2014	103.64%
31.03.2009	172.23%	30.09.2011	128.10%	31.03.2014	104.82%
30.04.2009	169.30%	31.10.2011	126.89%	30.04.2014	106.70%
31.05.2009	166.34%	30.11.2011	124.98%	31.05.2014	105.91%
30.06.2009	166.16%	31.12.2011	121.96%	30.06.2014	104.80%
31.07.2009	167.94%	31.01.2012	123.11%	31.07.2014	105.27%
31.08.2009	167.41%	29.02.2012	122.13%	31.08.2014	105.06%
30.09.2009	166.17%	31.03.2012	121.77%	30.09.2014	105.10%
31.10.2009	162.62%	30.04.2012	119.31%	31.10.2014	104.34%
30.11.2009	161.93%	31.05.2012	118.32%	30.11.2014	104.08%
31.12.2009	155.65%	30.06.2012	118.43%	31.12.2014	101.14%
31.01.2010	157.20%	31.07.2012	117.27%	31.01.2015	100.67%
28.02.2010	156.50%	31.08.2012	115.02%	28.02.2015	100.39%
31.03.2010	153.27%	30.09.2012	115.68%	31.03.2015	100.74%
30.04.2010	153.79%	31.10.2012	113.87%		
31.05.2010	148.56%	30.11.2012	115.10%		
30.06.2010	147.56%	31.12.2012	111.96%		

Lisa 6. Eestis tegutsevate pankade laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008-2015

31.01.2008	82.73%	31.03.2011	85.46%	31.05.2014	82.75%
29.02.2008	83.59%	30.04.2011	86.04%	30.06.2014	81.71%
31.03.2008	83.52%	31.05.2011	85.17%	31.07.2014	82.67%
30.04.2008	83.22%	30.06.2011	82.94%	31.08.2014	82.65%
31.05.2008	82.17%	31.07.2011	85.13%	30.09.2014	83.40%
30.06.2008	84.12%	31.08.2011	84.13%	31.10.2014	83.94%
31.07.2008	84.00%	30.09.2011	83.49%	30.11.2014	82.87%
31.08.2008	84.48%	31.10.2011	83.66%	31.12.2014	81.41%
30.09.2008	84.57%	30.11.2011	82.53%	31.01.2015	81.14%
31.10.2008	83.44%	31.12.2011	84.79%	28.02.2015	80.88%
30.11.2008	85.12%	31.01.2012	84.73%	31.03.2015	81.57%
31.12.2008	83.51%	29.02.2012	84.82%		
31.01.2009	83.69%	31.03.2012	84.22%		
28.02.2009	84.81%	30.04.2012	84.38%		
31.03.2009	85.51%	31.05.2012	84.25%		
30.04.2009	84.30%	30.06.2012	84.16%		
31.05.2009	82.71%	31.07.2012	84.18%		
30.06.2009	84.15%	31.08.2012	83.69%		
31.07.2009	84.19%	30.09.2012	83.98%		
31.08.2009	84.52%	31.10.2012	85.16%		
30.09.2009	84.36%	30.11.2012	86.33%		
31.10.2009	82.03%	31.12.2012	82.55%		
30.11.2009	84.17%	31.01.2013	86.00%		
31.12.2009	82.96%	28.02.2013	85.19%		
31.01.2010	84.36%	31.03.2013	86.11%		
28.02.2010	85.18%	30.04.2013	85.52%		
31.03.2010	84.09%	31.05.2013	85.56%		
30.04.2010	84.71%	30.06.2013	85.79%		
31.05.2010	82.54%	31.07.2013	87.29%		
30.06.2010	82.79%	31.08.2013	88.31%		
31.07.2010	82.52%	30.09.2013	87.54%		
31.08.2010	81.92%	31.10.2013	87.56%		
30.09.2010	83.24%	30.11.2013	86.22%		
31.10.2010	83.43%	31.12.2013	83.95%		
30.11.2010	83.40%	31.01.2014	82.84%		
31.12.2010	83.28%	28.02.2014	82.01%		
31.01.2011	85.33%	31.03.2014	82.37%		
28.02.2011	84.72%	30.04.2014	82.68%		

Lisa 7. Valitud pankadest viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga laenuportfelli osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008-2014

	SWED	SEB	NORDEA	DANSKE	DNB	LHV	BIG	POHJOLA	VERSO	EKRE	HANDELSB	ÄRIP	CITADELE	UniCR	
2008	I	79.9%	97.8%	277.6%	88.3%	78.4%	97.4%		91.2%	60.1%	70.0%	44.6%	88.8%	81.7%	
	II	80.8%	97.2%	208.6%	183.5%	90.9%	101.9%		109.7%	57.6%	77.0%	46.4%	77.3%	90.5%	
	III	82.8%	97.6%	263.8%	163.3%	93.4%	99.7%		110.5%	62.3%	80.6%	25.5%	87.0%	84.6%	
	IV	79.5%	97.0%	251.7%	140.6%	95.2%	101.6%		98.9%	53.1%	72.1%	16.4%	80.4%	91.2%	
2009	I	80.1%	98.8%	247.2%	130.5%	94.1%	104.6%		110.2%	49.1%	75.5%	21.7%	78.8%	69.5%	
	II	80.8%	98.8%	293.2%	124.9%	91.2%	32.0%		99.0%	44.8%	75.4%	27.1%	76.9%	66.2%	
	III	79.6%	98.5%	291.6%	118.1%	89.5%	23.8%		90.7%	44.2%	62.5%	47.0%	80.7%	62.2%	
	IV	78.0%	97.5%	227.6%	106.5%	86.4%	29.9%	101.5%		87.3%	39.7%	63.2%	25.5%	81.7%	72.2%
2010	I	79.2%	94.3%	242.1%	99.5%	82.8%	33.3%	94.3%		90.7%	43.7%	78.4%	20.5%	96.6%	76.3%
	II	78.6%	89.4%	222.5%	87.4%	80.2%	42.3%	99.5%		90.8%	43.0%	55.0%	38.9%	68.4%	77.2%
	III	78.6%	95.5%	283.4%	84.8%	81.6%	33.2%	95.4%	10.8%	89.9%	43.6%	50.4%	30.6%	44.9%	80.1%
	IV	80.2%	91.4%	240.3%	80.3%	85.8%	31.4%	94.7%	67.4%	58.1%	40.7%	51.2%	35.1%	34.1%	69.0%
2011	I	83.0%	98.6%	325.9%	92.7%	89.2%	31.4%	95.0%	69.0%	57.1%	30.7%	44.6%	23.8%	88.3%	69.0%
	II	77.5%	101.3%	315.3%	87.9%	89.6%	29.3%	99.3%	23.1%	64.1%	32.8%	48.6%	27.5%	87.5%	61.5%
	III	82.6%	94.8%	283.2%	90.9%	90.5%	29.7%	100.3%	4.4%	64.6%	29.7%	46.3%	23.2%	88.6%	82.4%
	IV	85.9%	97.8%	288.8%	79.7%	83.8%	30.4%	104.3%	8.4%	63.1%	27.6%	51.2%	20.3%	80.4%	74.9%
2012	I	87.3%	95.4%	251.6%	89.2%	90.1%	28.5%	101.8%	15.6%	63.9%	33.0%	51.6%	23.7%	46.2%	85.3%
	II	83.7%	101.3%	226.5%	94.7%	91.4%	30.9%	99.2%	21.7%	53.9%	39.5%	52.4%	29.3%	52.0%	85.6%
	III	83.5%	99.5%	214.2%	87.5%	121.4%	31.7%	100.9%	30.4%	51.9%	41.5%	55.6%	36.1%	51.9%	100.2%
	IV	83.6%	98.5%	191.4%	92.9%	113.8%	35.7%	104.7%	35.5%	37.8%	50.9%	52.7%	35.5%	36.3%	82.3%
2013	I	88.0%	103.3%	199.0%	95.0%	119.1%	37.6%	107.1%	63.1%	37.4%	51.2%	51.9%	35.3%	42.1%	108.4%
	II	86.9%	102.4%	191.5%	96.5%	120.2%	46.3%	108.2%	74.7%	26.5%	58.2%	52.4%	32.6%	50.8%	
	III	90.2%	102.3%	184.1%	94.2%	118.7%	61.6%	106.2%	87.6%	25.1%	67.1%	44.5%	35.0%	48.7%	
	IV	86.4%	99.4%	180.4%	99.5%	107.3%	54.8%	108.8%	33.5%	19.1%	70.9%	42.2%	38.9%	53.3%	
2014	I	87.6%	89.1%	181.8%	95.8%	114.9%	61.5%	110.3%	26.8%	12.0%	72.5%	43.1%	34.6%	51.0%	
	II	86.7%	89.4%	98.6%	89.4%	103.1%	65.8%	109.8%	31.9%	12.6%	81.4%	33.6%	30.8%	49.9%	
	III	91.4%	94.1%	91.4%	91.1%	98.2%	66.0%	111.9%	46.6%	13.5%	79.7%	30.6%	36.0%	49.6%	
	IV	84.6%	87.0%	94.5%	71.0%	95.6%	62.8%	112.5%	50.3%	9.6%	73.8%	37.8%	27.0%	40.6%	

Lisa 8. Eestis tegutseva viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga nõudmiseni hoiuste osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008-2014

	SWED	SEB	NORDEA	DANSKE	DNB	LHV	BIG	POHJOLA	VERSO	EKRE	HANDELSB	ÄRIP	CITADELE	UniCR
2008	I	31.7%	37.0%	43.2%	21.0%	3.0%			11.8%	35.1%	5.2%	39.7%	7.5%	3.6%
	II	31.7%	37.0%	58.5%	38.2%	1.8%			20.3%	42.5%	5.4%	48.7%	3.3%	3.4%
	III	31.3%	34.0%	51.2%	32.0%	1.9%			17.5%	42.4%	4.4%	19.9%	5.6%	3.4%
	IV	24.9%	33.0%	53.2%	30.2%	3.4%			15.5%	24.1%	7.0%	25.7%	9.0%	4.6%
2009	I	25.6%	34.0%	43.5%	32.4%	2.2%			18.9%	33.9%	10.3%	37.4%	10.9%	4.5%
	II	26.6%	33.0%	44.5%	36.4%	2.6%	44.1%		18.0%	51.7%	14.4%	34.1%	4.8%	16.2%
	III	26.0%	32.0%	51.5%	34.1%	1.5%	38.4%		20.8%	57.6%	14.4%	47.9%	3.5%	3.5%
	IV	26.3%	31.0%	45.6%	31.4%	8.0%	21.2%		15.4%	64.2%	14.2%	49.3%	2.3%	6.1%
2010	I	30.1%	35.2%	45.5%	38.2%	3.7%	28.2%		17.5%	61.2%	14.7%	24.2%	4.0%	7.4%
	II	31.7%	35.4%	62.6%	37.3%	2.9%	24.2%	97.0%	29.9%	62.7%	6.9%	53.1%	5.2%	10.9%
	III	33.6%	38.2%	53.1%	37.2%	3.4%	17.4%	2.7%	23.1%	58.4%	5.0%	41.8%	4.7%	7.2%
	IV	37.3%	46.0%	65.4%	41.2%	7.0%	15.1%	0.0%	38.5%	64.8%	4.6%	67.7%	17.1%	3.8%
2011	I	38.3%	46.9%	58.5%	36.5%	4.0%	13.4%	0.1%	26.6%	57.3%	5.3%	40.5%	7.6%	5.7%
	II	38.3%	50.1%	57.8%	41.2%	7.5%	13.2%	0.2%	27.3%	56.8%	4.9%	40.0%	11.0%	21.1%
	III	42.4%	50.7%	55.9%	39.8%	6.6%	16.1%	0.1%	22.7%	59.9%	5.7%	46.8%	14.3%	14.9%
	IV	44.7%	50.0%	49.1%	40.8%	3.5%	16.0%	0.2%	24.0%	68.3%	21.3%	35.8%	14.1%	9.6%
2012	I	45.4%	50.4%	47.7%	51.8%	3.8%	15.9%	0.6%	21.9%	67.0%	8.1%	64.7%	14.0%	11.7%
	II	51.2%	55.0%	52.9%	56.9%	9.7%	19.5%	0.9%	18.0%	58.6%	11.5%	69.0%	15.7%	10.5%
	III	50.1%	63.9%	56.9%	59.2%	9.7%	23.7%	1.7%	21.2%	57.3%	14.6%	65.6%	18.9%	9.0%
	IV	56.1%	67.8%	48.9%	65.2%	3.9%	25.9%	0.9%	41.4%	50.0%	17.1%	62.5%	27.8%	12.6%
2013	I	57.9%	67.4%	50.9%	70.5%	13.8%	28.9%	1.6%	42.8%	46.6%	16.4%	57.0%	31.1%	20.9%
	II	59.0%	68.3%	52.8%	69.8%	6.1%	33.9%	2.5%	58.3%	48.3%	17.7%	72.2%	20.6%	
	III	62.2%	68.7%	54.3%	69.2%	3.0%	35.6%	5.0%	62.4%	44.0%	10.2%	73.3%	25.0%	
	IV	64.8%	71.6%	46.0%	73.8%	4.0%	44.0%	1.2%	73.5%	43.0%	32.5%	74.1%	32.7%	
2014	I	66.8%	60.3%	47.7%	76.6%	14.8%	46.2%	1.4%	78.2%	34.8%	33.5%	69.8%	29.8%	
	II	66.3%	65.5%	25.8%	77.5%	3.9%	46.5%	1.7%	76.5%	28.0%	45.3%	59.2%	30.7%	
	III	68.8%	65.6%	28.2%	76.8%	4.1%	49.6%	2.5%	72.8%	31.3%	46.4%	70.0%	30.2%	
	IV	72.3%	70.4%	29.8%	76.6%	4.4%	55.9%	2.6%	81.9%	35.3%	35.4%	72.8%	28.0%	

Lisa 9. Eestis tegutseva viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga sularaha, keskpangas hoitavate nõuete, muude nõudmiseni hoiuste ja kauplemiseks hoitavate finantsvarade osatähtsus bilansis aastatel 2008 - 2014

	SWED	SEB	NORDEA	DANSKE	DNB	LHV	BIG	POHJOLA	VERSO	EKRE	HANDELS	ÄRIP	CITADELE	UniCR	
2008	I	19.55%	8.47%	6.02%	16.67%	15.24%		16.90%		27.42%	34.84%	23.27%	63.70%	9.37%	17.84%
	II	19.12%	7.82%	13.56%	9.38%	8.60%		14.83%		13.85%	38.30%	13.84%	62.69%	14.88%	8.75%
	III	17.60%	9.07%	9.72%	12.23%	5.86%		15.68%		11.27%	32.33%	8.86%	76.95%	10.16%	14.54%
	IV	20.55%	10.43%	9.58%	11.28%	3.21%		14.31%		19.54%	43.18%	20.85%	82.71%	14.81%	7.94%
2009	I	19.25%	8.83%	13.50%	7.21%	4.08%		14.67%		13.05%	46.71%	17.17%	75.41%	16.82%	29.97%
	II	13.47%	9.00%	9.35%	5.42%	5.10%	67.63%	13.68%		18.92%	47.96%	17.29%	70.90%	18.16%	33.47%
	III	11.75%	8.69%	8.73%	10.61%	6.13%	71.88%	14.06%		23.24%	50.22%	31.59%	49.64%	12.84%	37.48%
	IV	13.91%	9.45%	16.89%	12.19%	8.13%	63.59%	16.31%		23.14%	54.02%	31.32%	67.04%	6.86%	27.54%
2010	I	10.57%	12.58%	12.26%	12.97%	12.02%	59.46%	20.78%		24.05%	46.81%	16.34%	79.35%	18.73%	23.42%
	II	11.44%	17.12%	12.47%	12.63%	14.71%	47.75%	18.99%	96.55%	23.52%	48.19%	10.22%	63.86%	41.42%	28.11%
	III	10.93%	12.04%	9.43%	14.43%	12.78%	56.57%	16.16%	80.65%	18.35%	47.75%	19.97%	70.61%	55.15%	19.04%
	IV	10.95%	16.66%	8.43%	19.58%	5.65%	54.23%	14.21%	0.00%	41.43%	52.33%	14.83%	66.49%	37.15%	29.50%
2011	I	8.55%	10.64%	0.95%	7.81%	1.78%	48.11%	14.49%	9.05%	42.29%	56.57%	25.43%	76.17%	9.49%	29.21%
	II	11.12%	9.70%	0.85%	13.32%	2.10%	44.07%	12.67%	70.65%	37.37%	51.78%	18.79%	72.85%	9.84%	21.37%
	III	19.19%	14.92%	0.78%	11.05%	2.29%	41.55%	13.02%	94.48%	32.28%	59.68%	22.21%	75.09%	18.65%	15.63%
	IV	20.77%	14.38%	0.99%	22.43%	9.41%	37.02%	9.99%	88.76%	31.97%	62.18%	15.64%	77.77%	16.14%	23.58%
2012	I	20.33%	16.63%	0.61%	14.70%	2.54%	32.93%	4.82%	79.25%	30.55%	59.29%	14.48%	74.18%	72.30%	13.55%
	II	24.25%	12.34%	0.61%	10.71%	1.78%	31.02%	6.42%	77.00%	35.94%	51.77%	12.06%	69.73%	80.15%	16.00%
	III	24.11%	13.69%	0.69%	17.61%	2.28%	29.95%	9.60%	68.09%	37.18%	48.69%	9.41%	63.61%	73.83%	6.93%
	IV	23.28%	14.74%	0.67%	11.19%	6.73%	28.97%	9.73%	63.27%	44.53%	38.56%	15.75%	63.96%	77.17%	22.51%
2013	I	20.94%	11.40%	0.76%	8.46%	2.71%	43.43%	7.78%	34.47%	47.22%	38.67%	16.29%	63.53%	79.87%	5.87%
	II	21.90%	11.91%	0.78%	5.05%	1.56%	40.99%	7.44%	22.50%	63.15%	30.69%	15.10%	66.79%	73.12%	95.54%
	III	19.78%	12.29%	0.75%	6.35%	2.19%	26.19%	8.66%	8.76%	65.42%	22.81%	27.69%	64.95%	64.60%	
	IV	16.33%	12.03%	0.80%	5.06%	9.59%	37.63%	7.79%	65.58%	74.29%	20.43%	33.03%	61.48%	54.45%	
2014	I	26.37%	18.11%	0.82%	8.35%	3.68%	29.52%	8.29%	72.47%	81.97%	20.74%	31.46%	65.42%	46.97%	
	II	27.86%	17.46%	0.84%	14.38%	11.98%	17.17%	8.58%	67.27%	79.49%	14.09%	43.22%	68.89%	49.80%	
	III	24.34%	16.45%	8.28%	13.55%	15.73%	12.78%	7.69%	52.02%	76.42%	16.23%	44.35%	63.53%	48.17%	
	IV	29.17%	22.02%	5.38%	11.47%	12.70%	15.43%	8.54%	48.15%	81.18%	24.43%	32.97%	72.47%	57.91%	

Lisa 10. Eestis tegutseva viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga omakapitali osatähtsus võõrkapitalis aastatel 2008-2014

	SWED	SEB	NORDEA	DANSKE	DNB	LHV	BIG	POHJOLA	VERSO	EKRE	HANDELSB	ÄRIP	CITADELE	UniCR	
2008	I	11.8%	9.7%	196.6%	7.9%	-0.2%		19.3%		33.7%	8.2%	-0.1%	31.4%	-1.2%	-0.4%
	II	12.5%	9.9%	142.3%	105.2%	-0.3%		21.9%		33.7%	7.8%	-0.1%	33.0%	-1.3%	-0.5%
	III	13.3%	10.4%	193.2%	88.7%	-0.5%		20.9%		30.1%	8.7%	0.1%	18.0%	-2.0%	-0.5%
	IV	13.4%	10.6%	179.2%	62.8%	-1.4%		21.8%		28.5%	7.6%	-0.1%	12.5%	-4.4%	-0.4%
2009	I	13.7%	11.1%	186.7%	45.2%	-1.6%		26.1%		31.8%	7.0%	0.1%	17.1%	-4.5%	-0.3%
	II	13.2%	10.3%	225.8%	34.6%	-3.7%	40.1%	25.7%		27.0%	6.0%	0.1%	20.5%	-5.0%	-0.1%
	III	13.1%	9.5%	221.7%	34.8%	-4.4%	20.2%	25.3%		23.9%	5.5%	0.0%	36.4%	-6.4%	-0.1%
	IV	15.3%	9.3%	176.0%	23.6%	-5.8%	19.0%	24.4%		16.2%	4.7%	-0.1%	14.0%	-11.6%	-0.1%
2010	I	15.5%	9.5%	178.1%	16.8%	-5.8%	16.9%	24.4%		22.3%	5.1%	0.0%	9.2%	20.8%	-0.2%
	II	15.8%	9.5%	156.5%	2.0%	-5.9%	10.5%	26.0%	-12.1%	21.4%	5.1%	0.0%	19.0%	19.5%	7.7%
	III	16.5%	10.5%	215.8%	1.2%	-6.3%	7.4%	24.7%	-16.2%	21.0%	5.6%	0.0%	15.6%	4.0%	-0.9%
	IV	16.6%	11.6%	164.6%	2.2%	-8.9%	4.7%	20.8%	-21.7%	10.8%	8.2%	-0.6%	18.6%	-1.6%	-1.8%
2011	I	18.1%	13.1%	231.9%	2.8%	-9.0%	3.8%	20.3%	-15.6%	9.7%	6.1%	-0.1%	13.9%	-2.0%	-1.8%
	II	14.6%	14.1%	221.5%	3.7%	-8.3%	3.1%	20.8%	-6.8%	12.9%	6.4%	-0.1%	12.3%	-2.6%	-1.5%
	III	14.0%	14.0%	187.8%	4.6%	-7.3%	3.0%	20.6%	-1.9%	13.4%	5.9%	-0.2%	11.6%	9.5%	-1.5%
	IV	15.1%	15.2%	194.3%	5.4%	-7.3%	4.7%	24.1%	-4.7%	12.8%	5.2%	-0.2%	10.7%	-3.6%	-1.3%
2012	I	16.3%	15.7%	155.3%	7.2%	-7.4%	4.0%	23.0%	-8.0%	11.9%	5.5%	0.1%	9.8%	67.5%	-0.9%
	II	16.9%	17.0%	129.7%	9.2%	-6.8%	5.8%	21.8%	-1.6%	20.9%	6.4%	0.1%	11.7%	165.1%	2.3%
	III	17.4%	17.0%	117.3%	8.9%	25.9%	5.4%	21.5%	-1.7%	19.6%	7.0%	0.2%	14.4%	100.1%	8.0%
	IV	18.1%	17.2%	94.3%	6.8%	23.7%	5.0%	21.6%	-1.4%	13.7%	8.9%	0.3%	14.3%	59.6%	6.7%
2013	I	19.6%	18.2%	102.2%	7.6%	24.0%	6.2%	21.4%	-2.2%	15.6%	8.8%	0.0%	15.1%	109.3%	15.5%
	II	19.9%	18.3%	94.6%	7.9%	23.5%	6.9%	21.9%	-2.2%	11.4%	9.6%	-0.2%	11.8%	89.2%	
	III	21.2%	18.1%	87.0%	8.5%	22.9%	7.2%	21.3%	-2.5%	10.0%	11.1%	-0.3%	12.6%	37.7%	
	IV	21.9%	17.9%	83.7%	8.1%	20.5%	7.2%	23.7%	-1.0%	7.5%	10.7%	-0.3%	12.6%	17.3%	
2014	I	22.5%	16.5%	85.5%	7.9%	21.0%	7.4%	24.5%	-0.7%	5.1%	10.6%	0.1%	11.8%	-3.6%	
	II	23.4%	16.4%	0.2%	7.6%	18.8%	10.6%	25.0%	-0.8%	6.0%	11.8%	0.1%	11.4%	-0.5%	
	III	23.7%	17.3%	0.4%	8.5%	18.4%	9.8%	26.3%	-1.2%	6.5%	11.4%	0.2%	13.4%	-4.3%	
	IV	23.6%	16.3%	0.5%	6.1%	18.4%	9.1%	27.4%	-1.3%	5.2%	11.1%	-0.1%	12.3%	-3.5%	

Lisa 11. Eestis tegutseva viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga nõudmiseni ja üleõhoiuste osakaal kõigis hoiustes aastatel 2008-2014

	SWED	SEB	NORDEA	DANSKE	DNB	LHV	BIG	POHJOLA	VERSO	EKRE	HANDELSB	ÄRIP	CITADELE	UniCR	
2008	I	37.59%	40.46%	44.29%	23.02%	3.25%			12.57%	40.29%	5.19%	74.33%	7.48%	3.63%	
	II	37.65%	40.70%	59.53%	43.07%	1.84%			21.50%	47.06%	5.43%	58.16%	3.27%	3.44%	
	III	37.13%	36.95%	52.38%	35.29%	1.95%			18.00%	46.74%	4.46%	56.08%	5.56%	3.39%	
	IV	29.48%	35.12%	54.15%	32.58%	3.45%			16.05%	25.53%	7.03%	70.51%	9.22%	4.65%	
2009	I	30.18%	36.50%	44.57%	34.85%	2.24%			19.08%	35.88%	10.31%	72.85%	11.31%	4.54%	
	II	31.57%	35.32%	45.73%	38.78%	2.65%	45.61%		18.15%	54.41%	14.48%	67.67%	5.01%	16.28%	
	III	30.65%	34.37%	53.12%	36.45%	1.50%	39.18%		21.12%	60.60%	14.44%	61.23%	3.55%	3.52%	
	IV	28.18%	33.20%	46.53%	33.14%	8.01%	21.59%		17.28%	66.67%	14.26%	65.58%	2.28%	6.08%	
2010	I	32.58%	37.95%	46.63%	40.35%	3.71%	29.88%		20.22%	64.12%	14.78%	64.14%	4.00%	7.39%	
	II	34.89%	38.06%	63.95%	39.34%	2.94%	25.23%		34.82%	65.56%	6.96%	66.39%	5.18%	10.94%	
	III	37.33%	40.91%	54.58%	39.13%	3.38%	18.21%	2.70%	26.88%	61.67%	5.06%	69.03%	4.75%	7.56%	
	IV	41.67%	49.02%	67.34%	42.88%	7.11%	15.94%	0.00%	42.44%	67.59%	4.61%	77.98%	17.11%	4.05%	
2011	I	43.52%	50.74%	60.07%	38.81%	4.06%	14.06%		0.15%	29.39%	60.29%	5.28%	72.67%	9.67%	6.07%
	II	44.27%	53.41%	60.36%	43.10%	7.59%	13.88%		0.18%	30.32%	59.49%	4.96%	73.03%	13.12%	21.86%
	III	45.84%	53.55%	57.65%	41.25%	6.68%	16.98%		0.07%	25.74%	63.22%	5.68%	75.25%	14.35%	15.60%
	IV	46.82%	52.14%	50.15%	42.03%	3.52%	16.77%		0.19%	27.51%	71.02%	21.39%	67.12%	14.10%	9.94%
2012	I	47.44%	52.70%	48.57%	53.72%	3.87%	16.65%		0.61%	25.10%	71.90%	8.11%	82.05%	14.07%	12.14%
	II	53.62%	56.86%	53.45%	58.97%	9.84%	20.24%		0.94%	20.79%	64.62%	11.49%	78.97%	15.85%	10.91%
	III	52.77%	66.15%	57.72%	61.06%	9.95%	24.54%		1.69%	23.76%	62.88%	14.62%	73.47%	18.96%	9.54%
	IV	60.12%	70.04%	49.70%	70.68%	3.96%	27.23%		0.90%	44.38%	55.07%	17.16%	72.42%	27.81%	13.34%
2013	I	60.53%	69.76%	51.87%	74.03%	14.20%	29.96%		1.61%	45.96%	54.00%	16.45%	68.73%	31.20%	22.11%
	II	61.38%	71.11%	53.52%	71.97%	6.24%	35.77%		2.50%	63.87%	55.05%	17.78%	80.64%	20.69%	
	III	64.60%	71.19%	55.16%	72.45%	3.08%	37.35%		4.98%	67.03%	48.83%	10.23%	80.36%	25.06%	
	IV	67.50%	73.70%	47.11%	75.83%	4.06%	46.07%		1.22%	75.91%	47.27%	32.54%	80.30%	32.86%	
2014	I	68.66%	63.61%	48.66%	79.57%	15.18%	48.42%		1.43%	81.28%	38.70%	33.59%	79.68%	29.93%	
	II	68.29%	67.64%	25.89%	80.34%	3.98%	49.23%		1.71%	79.44%	31.29%	45.40%	77.98%	30.77%	
	III	70.62%	67.35%	28.37%	79.22%	4.24%	51.74%		2.52%	77.04%	33.94%	46.51%	76.91%	30.32%	
	IV	73.92%	72.26%	29.91%	78.51%	4.51%	58.03%		2.59%	86.27%	37.77%	35.48%	78.91%	28.12%	

**Lisa 12. Eestis tegutsevate pankade nõudmiseni ja üleööhoiuste osatähtsus
hoiustes kokku aastatel 2008 – 2014**

31.01.2008	58.3%	31.12.2009	45.4%	30.11.2011	54.2%	31.10.2013	66.4%
29.02.2008	58.2%	31.01.2010	46.6%	31.12.2011	54.0%	30.11.2013	65.8%
31.03.2008	57.2%	28.02.2010	46.9%	31.01.2012	55.0%	31.12.2013	66.1%
30.04.2008	56.2%	31.03.2010	50.0%	29.02.2012	56.0%	31.01.2014	66.2%
31.05.2008	54.9%	30.04.2010	50.9%	31.03.2012	55.3%	28.02.2014	66.5%
30.06.2008	55.8%	31.05.2010	51.1%	30.04.2012	54.8%	31.03.2014	66.8%
31.07.2008	55.1%	30.06.2010	51.1%	31.05.2012	55.4%	30.04.2014	68.2%
31.08.2008	54.6%	31.07.2010	51.4%	30.06.2012	57.6%	31.05.2014	69.1%
30.09.2008	52.6%	31.08.2010	51.7%	31.07.2012	57.0%	30.06.2014	69.0%
31.10.2008	50.2%	30.09.2010	52.5%	31.08.2012	58.1%	31.07.2014	69.1%
30.11.2008	49.5%	31.10.2010	54.5%	30.09.2012	58.9%	31.08.2014	68.3%
31.12.2008	46.9%	30.11.2010	56.0%	31.10.2012	59.3%	30.09.2014	69.7%
31.01.2009	48.1%	31.12.2010	57.0%	30.11.2012	59.7%	31.10.2014	70.5%
28.02.2009	48.5%	31.01.2011	56.3%	31.12.2012	63.7%	30.11.2014	71.7%
31.03.2009	47.2%	28.02.2011	56.7%	31.01.2013	62.6%	31.12.2014	71.5%
30.04.2009	47.9%	31.03.2011	55.0%	28.02.2013	62.3%		
31.05.2009	48.4%	30.04.2011	55.6%	31.03.2013	64.2%		
30.06.2009	49.6%	31.05.2011	55.7%	30.04.2013	65.0%		
31.07.2009	48.6%	30.06.2011	55.9%	31.05.2013	64.1%		
31.08.2009	48.3%	31.07.2011	55.1%	30.06.2013	65.1%		
30.09.2009	47.5%	31.08.2011	54.5%	31.07.2013	65.0%		
31.10.2009	46.5%	30.09.2011	55.2%	31.08.2013	65.2%		
30.11.2009	47.8%	31.10.2011	55.1%	30.09.2013	65.2%		

Lisa 13. Eestis tegutsevate viie suurima, keskmise ja väikseima bilansimahuga panga laenude-hoiuste suhtarv aastatel 2008-2014

	SWED	SEB	NORDEA*	DANSKE	DNB	LHV	BIG	POHJOLA	VERSO	EKRE	HANDELSB	ÄRIP	CITADELE	UniCR
2008	I	95%	107%	285%	97%	84%	569%		97%	69%	70%	83%	89%	82%
	II	96%	107%	212%	207%	91%	524%		116%	64%	77%	55%	77%	91%
	III	98%	106%	270%	180%	94%	413%		114%	69%	81%	72%	87%	85%
	IV	94%	103%	256%	152%	96%	371%		102%	56%	72%	45%	83%	91%
2009	I	94%	106%	253%	140%	95%	280%		111%	52%	76%	42%	82%	70%
	II	96%	106%	301%	133%	92%	258%	33%	100%	47%	76%	54%	80%	66%
	III	94%	106%	301%	126%	90%	230%	24%	92%	46%	63%	60%	81%	62%
	IV	83%	104%	232%	112%	87%	157%	32%	98%	41%	64%	34%	82%	72%
2010	I	86%	102%	248%	105%	84%	119%	35%	105%	46%	79%	54%	97%	77%
	II	87%	96%	227%	92%	81%	105%	44%	106%	45%	55%	49%	69%	77%
	III	87%	102%	291%	89%	82%	98%	11%	105%	46%	51%	51%	45%	84%
	IV	90%	97%	247%	84%	87%	115%	69%	64%	42%	51%	40%	34%	73%
2011	I	94%	107%	334%	99%	91%	97%	70%	63%	32%	45%	43%	88%	73%
	II	90%	108%	329%	92%	91%	102%	23%	71%	34%	49%	50%	88%	64%
	III	89%	100%	292%	94%	92%	103%	4%	73%	31%	46%	37%	89%	86%
	IV	90%	102%	295%	82%	85%	107%	8%	72%	29%	51%	38%	81%	78%
2012	I	91%	100%	256%	92%	92%	104%	16%	73%	35%	52%	30%	46%	88%
	II	88%	105%	229%	98%	93%	100%	22%	60%	42%	52%	34%	52%	89%
	III	88%	103%	217%	90%	124%	102%	30%	58%	44%	56%	40%	52%	106%
	IV	90%	102%	194%	101%	117%	106%	36%	40%	54%	53%	41%	36%	87%
2013	I	92%	107%	203%	100%	122%	109%	63%	40%	57%	52%	43%	42%	115%
	II	90%	107%	194%	100%	123%	110%	75%	29%	64%	52%	36%	51%	
	III	94%	106%	187%	99%	122%	108%	88%	27%	73%	45%	38%	49%	
	IV	90%	102%	185%	102%	110%	110%	34%	20%	76%	42%	42%	54%	
2014	I	89%	93%	185%	100%	118%	112%	27%	12%	79%	43%	39%	51%	
	II	88%	92%	99%	93%	105%	111%	32%	13%	89%	34%	40%	50%	
	III	93%	96%	92%	94%	100%	113%	47%	14%	81%	31%	37%	50%	
	IV	86%	89%	95%	73%	98%	63%	114%	50%	10%	74%	38%	27%	41%

Lisa 14. Swedbank, SEB, Nordea, Danske Banki, DNB Bank, BIGBANK, LHV, Eesti Krediidipank, Pohjola, Citadele ja Handelsbank nõudmiseni hoiuste maht aastatel 2008 – 2014 (tuhandetes eurodes)

	SWED	SEB	DANSKE	NORDEA	LHV	VERSO	ÄRIP	EKRE	HANDELSE	CITADELE	DNB	POHJOLA	UniCR	
2008	I	3050311	1528511	479913	269068		4474	29975	94270	5816	8820	7094	5816	
	II	3052484	1561106	459205	522669		7350	35535	124180	5816	4346	4090	4729	
	III	2914882	1421970	448852	402260		7030	27418	117853	3963	6455	4474	5432	
	IV	2349584	1375379	480296	466555		6391	48125	77908	7286	10993	9203	8117	
2009	I	2315902	1358378	510974	401237		6902	52471	114466	10290	13549	6199	11376	
	II	2393363	1299707	564020	360526	6966	7030	40264	184385	14380	5880	7414	48509	
	III	2311748	1238224	529380	395997	12271	8692	31189	198829	17448	3835	4921	11312	
	IV	2310278	1175271	503112	445528	7286	6263	54069	239797	18279	2620	26204	18790	
2010	I	2539529	1347577	638094	428400	11440	6966	41159	202536	19940	4538	12399	19940	
	II	2641085	1346555	676249	654264	15914	11440	45441	204006	16809	6072	10162	2045	26651
	III	2741490	1357420	665129	455946	16425	8436	44163	178313	13166	5880	11185	64	19493
	IV	2961794	1622589	745274	661869	18343	19557	60652	205923	10609	22816	19749	0	13102
2011	I	2866757	1507930	632895	453637	19281	13052	49149	245229	13752	11015	10821	8	18300
	II	2974465	1583188	737808	486414	21352	12307	54256	227005	11777	13957	21470	29	65424
	III	3028163	1700208	693036	517020	28936	9322	68051	249920	14040	17261	21135	53	37730
	IV	3096353	1607267	735622	438632	35130	9034	55919	311065	47515	15261	12260	70	28046
2012	I	3058938	1636260	856342	531908	41628	8010	113061	293305	17631	16029	12775	151	32977
	II	3433072	1700439	854382	729061	52069	7708	101951	218301	23594	15687	32734	1357	26878
	III	3383644	2020020	1035096	802769	66178	9149	78675	199151	30628	20239	34663	2583	20771
	IV	3830708	2159811	1211354	756338	76804	22649	76917	141289	37413	30196	15129	1919	31242
2013	I	3770362	2082584	1282387	731389	92333	25208	66759	135400	36047	33062	53814	2377	40181
	II	3910101	2164463	1345839	766365	105719	48943	108505	127596	38198	18368	24491	3826	0
	III	3999576	2255724	1337514	832661	107436	59446	110802	102708	25829	24459	12626	6779	
	IV	4342402	2429687	1359087	732736	164201	97530	114902	100487	86942	28548	18671	4494	
2014	I	4331116	2290546	1364325	757212	174710	156042	118270	82304	86942	28595	68281	6761	
	II	4373443	2568210	1530777	749655	178284	144766	105527	59764	128276	30547	20304	7307	
	III	4602466	2497310	1439992	865443	212225	132002	108045	69431	121780	31062	22382	7436	
	IV	4967835	2928078	1489704	892679	276860	199291	124656	80594	75022	37322	24073	7163	

Lisa 15. Nelja reitinguagentuuri poolt Swedbank AB, SEB Group, Danske Bank, Nordea, DNB, Pohjola, Handelsbank antud krediidireitingud seisuga 08.05.2015

<https://swedbank.com/investor-relations/debt-investor/rating/index.htm>

<http://sebgroup.com/investor-relations/debt-investors/credit-ratings>

<https://www.danskebank.com/en-uk/ir/Debt/Ratings/Pages/ratings.aspx>

<http://www.nordea.com/Investor+Relations/Debt+rating/Rating/50972.html>

<https://www.dnb.no/en/about-us/investor-relations/ratings.html>

<https://www.pohjola.fi/pohjola/investor-relations/credit-ratings?id=333300&kielikoodi=en>

<http://www.handelsbanken.se/>